VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917 — Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 1 — Vol. XLVII vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Torstaina, tammik. 3 p. — Thursday, Jan. 3, 1963

32 canadalaista kuoli tapaturmaisesti uutena vuonna

Toronto. — Vähintäin 32 canadalaista kuoli tapaturmaisesti uudenvuoden nelipäiväisen viikonvaihteen kuluessa.

Yhdeksäntoista henkilöä kuoli liikenneonnettomuuksissa perjantai-illan ja tiistai-illan välisen ajan kuluessa.

Tapaturmaisia kuolemia eri maakunnissa tapahtui seuraavasti liikennekuolemien ollessa merkitty suluissa: Ontario 11 (8), British Columbia 7 (4), Quebec 5 (3), Nova Scotia 4 (1), Manitoba 2 (2), Alberta 1 (1), Newfoundland 1 (0), New Brunswick 1 (0). Saskatchewanissa ja Prince Edward Islandissa ei ilmoitettu tapahtuneen mitään tapaturmaisia kuolemia.

Viisi henkilöä kuoli tulipaloissa — kolme Ontariossa ja yksi kussakin Newfoundlandissa ja New Brunswickissa. Kolme henkilöä hukkui — kaksi Nova Scotiassa ja yksi British Columbiassa.

Kaksi henkilöä tukehtui Quebecissa. British Columbiassa tukehtui eräs lapsi ja toinen kuoli pudottuaan rappusia alas. Erään henkilön ilmoitetaan menehtyneen ankarassa säässä Nova Scotiassa.

Tilastoissa ei huomioida luonnollisia kuolemia, teollisuudessa tapahtuneita kuolemia ja itsemurhia.

Vastavallankumouksellisille USAn apua välikäsin

Miami. — Kuuban aseellisen interventioyritykseen osallistuneille ja nyt vapautetuille vastavallankumouksellisille annettiin tällä viikolla Kuuban vastavallankumouksellisen "vallankumousneuvoston" toimesta kullekin $250. Mainittu neuvosto saa rahallista apua Yhdysvaltain hallitukselta. Saman neuvoston järjestämiseksi ilmoitetaan epäonnistunut huhtikuun 17 päivänä 1961 tapahtunut Sikojenlahden hyökkäys Kuubaan. Hyökkäykseen ottaneet Kuuban hallituksen joukkojen vangiksi toista tuhatta miestä.

NL haluaa ystävällisiä suhteita USAn kanssa

Moskova. — Neuvostoliiton pääministeri Nikita Hrushtshev on kerta jälleen ehdottanut, että Yhdistyneet Kansakunnat ottaisi länsimaiden tilan Länsi-Berliinissä.

Vastauksena useihin Lontoon Daily Express-lehden uudenvuodenpäivän edellä esittämiin kysymyksiin pääministeri Hrushtshev sanoi:

1. Että Neuvostoliitto on valmis lopettamaan ydinasekokeet uudenvuodenpäivänä jos toiset ydinasevallat ovat valmiita tekemään samoin.

2. Että Neuvostoliitto haluaa sen ja Yhdysvaltain välisten hyvien suhteiden ja sen ystävällisen hengen palauttamista, joka vallitsi edesmenneen presidentti Franklin D. Rooseveltin aikana.

Hyljätty rataosa. Sellaisia pieniä haararatoja, mikä kuvassamme näkyy, on usein rakennettu viljankuljetusta varten ja ne auttoivat Canadan avikkomaakuntien asutukselle raivaamista. Nyt käydään kiivasta väittelyä siitä, että pitäisikö ne jättää "taloudellisesti kannattamattomina" pois liikenteestä. Viljayhtiöt pelkäävät niiden varsille rakennettujen elevaattorien tilmoilta päämajoitusten menetyksiä. North-West Line Elevators Associationin presidentti Cecil Lamont varoittaa, että tällaisten haararatojen romuuttaminen tekisi sadoista nyt varakkaista kauppaloista ja kylistä "haamuyhdyskuntia". Näiden haararatojen romuutussuunnitelmien kohteina on myös eräitä Itä-Canadan farmi- ja muita alueita. — TNS kuva.

Yhdysvallat suunnittelee lisää painostusta

On ennustettu, että Yhdysvallat vaatii lisää sananvaltaa "liittolaisten" kohtalojen määrittelemisessä

Palm Beach, Fla. — Associated Press-uutistoimiston täältä päiväämässä tiedotuksessa tällä viikolla ennustettiin, että Yhdysvaltain presidentti tulee omaksumaan yhä jyrkemmän kannan suhtautumisessaan "liittolaisiinsa" ja vaatimaan jotta Yhdysvalloilla on oltava yhä enemmän sananvaltaa länsimaiden politiikan määrittelemiseen. Uutistoimiston tiedotuksen, eli ennustelun, mukaan presidentti Kennedy on valmis omaksumaan tällaisen kannan vaikka sen omaksuminen voisikin johtaa hankauksiin ja loukkaantumisiin sen liittolaisten taholta.

Näin sanotaan tiedotetun arvovaltaisista piireistä.

Yhdysvaltalaisissa piireissä väitetään edelleen, vastoin sosialististen maiden tilannearviointeja, että Yhdysvallat oli saavuttanut jonkinlaisen "voiton" Kuuban tilanteen ratkaisun yhteydessä ja että tästä syystä Yhdysvaltain valtapiirit katsovat ajan soveliaaksi ryhtyä vaatimaan yhä suuremmassa määrässä jotta kylmän sodan ratkaisujen on tapahduttava Yhdysvaltain sanelujen mukaan.

Presidentin ilmoitetaan uskovan, että jos nämä ongelmat on ratkaistava, niin Yhdysvaltain on omaksuttava tiukempi johto ja luovuttava kaikista kansainvälisen populäärisyyden saavuttamisaikeista. Hän on ilmoitetusti sitä mieltä, että tämä kapitalistisen maailman johdon anastaminen ja hänen mieleisensä "edistymisen" saavuttaminen tulee tapahtumaan väistämättömästi vain erinäisten liittolaisten välisten hankauksen hinnalla.

Tämä suhtautuminen, sanoo Associated Press, sai syntynsä Kuuban kriisistä, jolloin Yhdysvallat ilmoitti yksitahoisesti päätöksistä. Samanlainen suhtautuminen esiintyi uudelleen Britannian pääministeri Macmillanin ja Kennedyn välisissä keskusteluissa Nassaussa, Bahamassa, jossa Britannian pääministerille ilmoitettiin, että Britannian on vastaanotettava Polaris-ohjuksia aikaisemmin luvattujen Skybolt-ohjuksien asemesta.

Uutistoimisto väittää edelleen saamiensa tietojen mukaan, että Yhdysvaltain presidentin ajattelu seuraa jokseenkin seuraavaa kaavaa:

1. Kuuba — Yhdysvallat haluaa jotta pääministeri Fidel Castro kukistettaisiin, mutta kuitenkaan ei ilmoiteta virallisesti, että sillä olisi mitään aikeita aloittaa interventio sitä maata vastaan eikä sallia minkään Kuuban naapurimaan aloittaa sellaista.

2. Länsimaiden ydinaseteko — Kennedy on epävarma siitä josko Ranska olisi valmis hyväksymään multilateraalisen länsimaiden ydinaseiden kontrollin. Edelleen hän ei ole varma siitä josko Ranskalla olisi kylliksi varoja ja teknillisiä tietoja ottaakseen vastaan yhdysvaltalaisia Polaris-ohjuksia ilman ydinasekärkiä. Macmillan otti vastaan samanlaisen tarjouksen Nassaussa. Yhdysvaltain johtopiireissä odotetaan Kennedyn ja de Gaullen neuvotteluja tästä kysymyksestä.

3. Kommunismin edistyminen — Kennedyn väitetään olevan sitä mieltä, että Kuuban tapahtumien,

Jatk. 4. siv.

YK siirtymässä kohti ratkaisua Kongossa?

Leopoldville. — Yhdistyneiden Kansakuntien yleissihteeri U Thant on hyljännyt Katangan presidentti Moise Tshomben ehdotukset neuvottelujen jatkamisesta. Thant on sitä mieltä, että Kongon yhdistämisasiassa ei ole enää tarpeellista tehdä muuta kuin sopia joistakin teknillisistä järjestelyistä ja että yhdistämiskysymyksestä yleensä on turha neuvotella sen pitempään.

Union Miniere du Haut Katanga-kaivosyhtiön, jonka veroista on langennut Katangan osalle $40,000,000 vuodessa, ilmoitetaan sopineen eräästä teknillisestä järjestelystä.

Yhtiön Brysselistä sijaitsevasta päämajasta ilmoitettiin, että se lähettää asiantuntijoita järjestämään systeemin, jonka mukaisesti voitaisiin jakaa yhtiön verottamisesta koituvat tulot Katangan ja Kongon keskushallituksien kesken. Mikäli Cyrille Adoulan johtama keskushallitus on kysymyksessä, niin tämä on erittäin tärkeä kohta U Thantin suunnitelmassa.

YKn palveluksessa olevien asejoukkojen esikunta määräsi jo muutamia päiviä sitten asejoukkojaan etenemään Jadotvillesta luoteiseen kohti Elisabethvillea, Katangan pääkaupunkia ja Tshomben väliaikaista päämajaa Kolwezia.

Washingtonista on tiedoitettu, että Yhdysvallat on valmis lähettämään lisää varusteita YKn joukoille.

Samanaikaisesti U Thantille lähettämässään sanomassa keskushallituksen pääministeri Adoula ilmoitti, että keskushallitus säilyttää itselleen oikeuden toimia omalla tavallaan Tshombeen nähden. Tiedoituksessa ei sanottu mitä toimenpiteitä keskushallituksella on mielessään.

Tshombe on uhannut, että ellei hänen vaatimuksiinsa tulituksen lopettamisesta ja neuvottelujen uudelleen aloittamisesta suostuta, niin hän voisi tuhouttaa kaivosyhtiön omaisuutta.

YKn taholta on kuitenkin ilmoitettu, että se ei ole valmis aloittamaan neuvotteluja tai tekemään samanlaiseen tulokseen kuin tapahtui aikaisempien Tshomben kanssa käytyjen neuvottelujen yhteydessä — siihen, että siten vain annettiin Tshombelle aikaa koota joukkonsa uudelleen ja jatkaa taistelua keskushallitusta ja YKn joukkoja vastaan.

Hän perusti ehdotuksensa sille väitteelle, että vaikka hallituksen taholta yritetään toisin väittää ja kuvata, niin Yhdysvaltain avaruustutkimus on todellisuudessa suun-

Jotkut kirjeenvaihtajat täällä ovat sitä mieltä, että ratkaisu asiassa tapahtuu piakkoin.

Chiangin sabotaashityöntekijöitä Kiinan alueella?

Taipei. — Chiang Kai-shekin viranomaiset Formosassa ovat tunnustaneet, että he ovat käyneet sissisotaa Kiinan mannermaalla.

Uudenvuodenjuhlien aikana ilmoitetaan yleisradion Kiinan keskustoimiston tunnustaneen oikeaksi Kiinan kansantasavallan hallituksen väitteen, että viimeisen kolmen kuukauden kuluessa on tapettu 172 Chiang Kai-shekin agenttia Kiinassa.

Samoista lähteistä ilmoitetaan, että nämä 172 muodostavat vain murto-osan niistä asejoukoista, joita on lähetetty Kiinaan osallistumaan sissitoimintaan, joka tällä hetkellä on käynnissä Kwangtungin maakunnassa.

Näiden joukkojen väitetään perustaneen joitakin tukikohtia Etelä-Kiinassa ja ylläpitävät yhteyttä Chiang Kai-shekin viranomaisiin Formosassa.

Luonnollisestikin turvallisuussyistä ei ilmoitettu kuinka paljon näitä joukkoja todellisuudessa on Kiinassa, mutta kuitenkin samoista lähteistä väitetään, että niillä ei ole mitään yhteyttä Yhdysvaltoihin, koska Kiinan kansantasavallan taholta on väitetty, että ne ovat amerikkalaisten agentteja.

Vallankumouksellisia maakuntia puhkesi Kwantungin maakunnassa jo viime heinäkuussa ja näissä kapinoissa väitetaan onnistutun siinä määrin, että eräs Kiinan kansantasavallan tiedustelutoimikunnan väittää niiden ammutun alas.

Myös muita sabotaashijoukkoja ilmoitetaan lähetetyn Kiinaan ja niiden väitetään räjäyttäneen useita laitoksia erikoisestikin rannikkoalueilla.

Espanjalaisille uusi minimipäiväpalkka -- 60 pesetaa ($1)

Madrid. — Kenraali Francisco Franco ilmoitti tällä viikolla, että Espanjan ammattitaidottomille työläisille luvataan piakkoin uusi minimipalkka — "peräti" 60 pesetaan ($1) päivässä.

Ilmoitus tästä "anteliaisuudesta" tehtiin radiossa ja televisiossa uudenvuodenaattona. Radio- ja televisiopuheesta kuvastui Espanjan vallassaolevien piirien huolestuneisuus niiden lakkojen johdosta, joihin työläset ryhtyivät lakivoimaisista kielloista huolimatta viime vuoden toukokuun ja syyskuun välisenä aikana.

Eräs hallituksen puhemies sanoi, että uusi minimipalkkalaki tulee koskemaan noin 18 prosenttia Espanjan 9,000,000:sta työtätekevästä naisesta ja miehestä.

Aikaisempi virallinen minimipalkka oli 36 pesetaa (60 senttiä).

12 ihmistä kuoli mellakassa Meksikossa

Iguala, Meksikko. — Täällä tapahtunut aseellinen yhteenotto ja levottomuudet useissa muissa kylissä tällä alueella Meksikon lounaisosassa ovat saattaneet viranomaiset lähettämään lisää aseväkeä alueelle. Levottomuus kansan keskuudessa johtuu viimeksipidetyistä kunnallisvaaleista. Lukuisat ihmiset väittävät, että vaaleissa oli tapahtunut vääryyksiä.

Kaksitoista ihmistä, joiden joukossa neljä sotilasta, kuoli täällä tiistaina tapahtuneessa aseellisessa yhteenotossa.

Viranomaisten arvion mukaan yli 3,000 ihmistä oli kokoontunut mielenosoitukseen. 140 ihmistä pidätettiin.

Joidenkin raporttien mukaan ampuminen alkoi kun yksi mielenosoittajista oli ampunut ilmaan. Toisissa raporteissa sanottiin, että poliisit ja asevoimat olivat aloittaneet ampumisen saatuaan määräyksen.

Itä-Saksan rajavartijaa haavoitettu

Berliini. — Itä-Saksan (DDRn) puolustusneuvosto ilmoitti tiistaina, että eräs itäsaksalainen korpraali on haavoittunut länsisaksalaisen poliisin ampumasta kuulasta.

Kuula oli sipaissut korpraali Joachim Maschelin päätä. Hänet kuljetettiin sairaalaan, ilmotti Itä-Saksan uutistoimisto ADN.

Uutistoimiston tiedoituksen mukaan Itä-Saksan rajavartijat olivat estämässä ilmeisestikin ennakolta järjestettyä rajaprovokaatiota rajan muodostavalla kanavalla Treptown kaupunginosalla kun Länsi-Berliinin poliisit avasivat tulen heitä kohden.

Suomen väkiluku ylitti 4.5 milj.

Helsinki. — Suomen väkiluku ylittää kuluneen vuoden päättyessä 4,5 miljoonan rajan. Tilastollisen Päätoimiston antamien ennakkotietojen mukaan on Suomen väkiluku 31. 12. 62 4,523,065 henkeä. Kuluneen vuoden aikana on lisäystä tapahtunut 35,995. Lisäys on edellisestä vuodesta vähentynyt yli 5,000.

Kaupungeissa asuvien määrä on arvion mukaan 1.576,847 henkeä

USAn AVARUUSTUTKIMUS TÄHDÄTTY KOHTI SOTAA

Philadelphia. — Opetustyöntekijä tri Loren Eiseley sanoi täällä viikonvaihteessa, että Yhdysvaltain tulisi käyttää sen $30 miljardia, joka on suunniteltu käytettäväksi Yhdysvaltain avaruustutkimusohjelman suorittamiseksi ennen vuotta 1970, inhimillisen hyvinvoinnin edistämiseksi eikä aiottuun tarkoitukseen.

Hän perusti ehdotuksensa sille väitteelle, että vaikka hallituksen taholta yritetään toisin väittää ja kuvata, niin Yhdysvaltain avaruustutkimus on todellisuudessa suunnattu kohti aseistautumistarkoitusta.

Tri Eiseley ilmaisi huolestuneisuutensa sen johdosta, että länsimaissa on vallitsevana suuntaus miltei kaikissa elämän vaiheissa kohti sotilaallista kehitystä. Hän varoitti, että tämä suuntaus voisi johtaa samanlaiseen sivistyksen rappeutuneisuuteen kuin tapahtui aikaisemmin Roomassa ja Egyptissä.

Tri Eiseley toimii antropologian ja historian professorina Philadelphian yliopistolla.

VIIME TIEDOT

Terre Haute, Ind. — Täällä eilen Home Packing-teurastamoyhtiön laitoksella tapahtuneessa räjähdyksessä, joka tuhosi kolmannen osan kaksikerroksisesta rakennuksesta, kuoli vähintäin 10 ihmistä ja 55 loukkaantui. Eilen iltaan mennessä oli vielä viisi henkilöä kadoksissa.

Lontoo. — Uusi lumimyrsky alkoi eilen Etelä-Englannissa. Viikon kestäneissä myrskyissä tiedetään vähintäin 140 ihmisen saaneen surmansa Britanniassa. Epävirallisten tietojen mukaan kautta Euroopan on 846 ihmistä saanut surmansa myrskyn takia.

Leopoldville. — Tähän aamuun mennessä YKn joukot olivat edenneet 10 mailin etäisyyteen Jadotvillesta.

Saigon. — Etelä-Vietnamin kansallismieliset sissijoukot ovat ampuneet alas kahdeksan yhdysvaltalaista helikopteria. Kolmen yhdysvaltalaisen ilmoitetaan kuolleen ja neljän muun haavoittuneen.

Pastori diskriminaation kohteeksi joutuneen opettajan puolella

Winnipeg. — Roomalais-katolinen pappi R. C. Chase ilmaisi tällä viikolla olevansa eri mieltä kuin kaksi hänen aikalaistaan, jotka ovat vaatineet jotta eräältä winnipegilaiselta korkeakoulunopettajalta kiellettäisiin hänelle aikaisemmin luvattu $5,000 stipendi.

Uuden demokraattisen puolueen parlamenttijäsenen, David Orlikowin veljelle, Lionel Orlikowlle oli luvattu mainittu stipendi, mutta roomalaiskatolisissa piireissä on ehdotettu, että se kiellettäisiin häneltä siitä syystä, että Orlikow oli vienyt joitakin vierailevia yhdysvaltalaisia opiskelijoita Canadan kommunistipuolueen järjestämään kokoukseen. Winnipegin koululautakunta oli luvannut stipendin ja Orlikow oli suunnitellut sen käyttämistä opiskellakseen filosofiaa Yhdysvalloissa.

Kuitenkin koululautakunnan jäsen tri Andrew Moore oli vaatinut koululautakuntaa peruuttamaan tarjouksen siitä syystä, että Canadan kuninkaallinen ratsupoliisi oli haastatellut Orlikowia kommunistipuolueen kokouksessa vierailemisen jälkeen.

Opiskelijat, jotka olivat saapuneet Moorhead Collegesta Minnesotasta, vierailivat samalla eräässä tuomiokirkossa ja Manitoban lainlaatijakuntarakennuksessa.

Pastori Chase, joka on Ignatiuksen roomalais-katolisen kirkon rehtori, sanoi kirjoittamassaan kirjeessä: 'Mr. Orlikow on tehnyt paljon ennakkoluuloisuuden ja käsittämättömyyden hävittämiseksi yhdyskunnassamme . . . Hänen toimenpiteensä viedessään aikuisia vierailevia yhdysvaltalaisia opiskelijoita kommunistipuolueen kokoukseen ei voi mitenkään vahingoittaa hänen asemaansa hyvänä kansalaisena sekä kykenevänä ja mielenkiintoisena opettajana.

'Minun vakaa tahtoni on se, että mr. Orlikow säilyttäisi stipendin, joka on jo myönnetty hänelle Win-

(Jatkuu sivulla 4)

"Onnellinen uusi vuosi" ei niinkään onnellinen

Sleepy Eye, Minn. — Happy Newyear (kirjaimellisesti käännettynä "onnellinen uusivuosi) ei ole täysin onnellinen. Happy Newyear (se on miehen todellinen nimi) sanoo, että hän on vähän kyllästynyt nimeensä.

'En enää välitä sellaisesta kuuluisuudesta", sanoi hän sanomalehtimiehille, jotka olivat ottaneet puhelinyhteyden häneen juuri ennen uudenvuodenjuhlia. "Minulle tulee kokonainen tulva puhelinkutsuja tähän aikaan vuodesta enkä enää välitä niistä."

Newyear on perheen sukunimi ja hänen isänsä oli antanut hänelle nimen Happy William Newyear.

Uudenvuodenvalakseen hän ilmoitti sen, että hän pyrkii vain hyvin yksinkertaisesti elämään puhdasta, hyvää, hiljaista ja kunnioitettavaa elämää.

Happy on ammatiltaan kirvesmies ja hän on asunut Sleepy Eyessa viimeisen kaksikymmentä vuotta.

"Englannin loppu"

Bonn. — Useimmat länsisaksalaiset lehdet ovat yhtä mieltä siitä, että Kennedyn ja Macmillanin välisten neuvottelujen tulokset ovat merkkinä, että Englannin asema itsenäisenä atomivaltana nyt alkaa lähestyä loppuaan.

Riippumaton Die Welt sanoi Bahamasaarten kokouksen päättyneen brittiläisten kannalta "tulokseen, jota ei voida pitää voittona eikä tappiona".

"— Mutta hinta, joka brittien on maksettava yrityksestään säilyttää suurvallan nimi on hirvittävän korkea ja ylittää ehkä voimavarat', sanoo lehti.

Tshombe vaati jälleen neuvotteluja

Elisabethville. — Tiistaina ilmoitettiin täällä, että Yhdistyneiden Kansakuntien palveluksessa olevat asejoukot olivat edistyneet huomattavassa määrässä Katangan maakunnassa ja ylittäneet leveän Lufiran joen ja edenneet 15 mailin etäisyyteen Katangan maakunnan kaivoskeskuksesta, Jadotvillesta.

Eteniminen Elisabethvillesta tapahtui sen jälkeen kun Katangan "presidentti" Moise Tshomben ilmoitettiin tiedottaneen hallitukselle Jadotvillessa, että hän oli päättänyt palata Elisabethvilleen jos hänelle suodaan täydet liikkumisoikeudet Katangan pääkaupungissa. Tshomben ilmoitetaan luvanneen lisäksi, että hän on valmis ryhtymään uudelleen neuvotteluihin Britannian ulkoministeri lordi Homen esittämien ehdotuksien mukaisesti.

Hän vaati täyttä turvallisuutta itselleen ja tulen lopettamista Jadotvillen ja Elisabethvillen välisellä tiellä, jolla YKn asejoukot ovat asemissaan Lufiran joen itäisellä rannalla noin 20 mailin etäisyydessä Jadotvillesta.

Leopoldvillessa olevien diplomaattien saamien tietojen mukaan Tshomben luona oli tiistaina käynyt Jadotvillessä oleva Union Miniere-yhtiön edustaja. Mainittu pääasiallisesti eurooppalaisten omistama yhtiö, joka kontrolloi Katangan vuoriteollisuutta oli saatujen tietojen mukaan suostunut lordi Homen ehdotuksiin. Nämä ehdotukset Kongon jälleen yhdistämiseksi esitettiin edellisenä päivänä Tshombelle Britannian komissioneri lordi Alportin toimesta Salisburyssa, Etelä-Rhodesiassa.

Yhtenä ehtona palaamiselleen Tshombe vaati, että Britannian, Ranskan ja Yhdysvaltain konsulien on tavattava hänet Lufiran joella ja saatettava hänet Elisabethvilleen. Tshombe hävisi palatsistaan viime perjantaina kun YKn palveluksessa olevat tunisialaiset asejoukot piirittivät rakennuksen. Hän pakeni silloin Salisburyyn.

Kongon pääministeri Cyrille Adoula on ilmoittanut, että Kongon parlamentin istunnot on keskeytetty kolmeksi kuukaudeksi.

Radiotiedotuksessa sanottiin, että parlamentin istuntojen keskeyttämisen lisäksi presidentti Joseph Kasavubu tulee julistamaan yleisen amnestian kaikille poliittisille vangeille ja vannoutumaan toteuttamaan lupauksensa.

Ankara talvimyrsky riehui Britanniassa

Lontoo. — Säätietotoimisto täällä varoitti tiistai-iltana, että pahoin talvimyrskyistä kärsinyt Britannia joutuu vielä uuden talvisen myrskyn kohteeksi.

Sääennustajat varoittivat, että lumimyrsky tulee olemaan laadultaan erittäin vakava. Varoitus annettiin sen jälkeen kun oli satanut jälleen tuuma lunta niiden suurien kinoksien lisäksi, jotka kerääntyivät maan länsi- ja eteläosissa sunnuntaina. Sunnuntainen myrsky oli säätietotoimiston antaman tiedotuksen mukaan pahin, mitä Englannissa on koettu 82 vuoteen.

Lumen ympäröimästä asunnostaan Cambridgessa professori Gordon Manley sanoi: "Viime päivien lumentulo vetää vertoja suurille viime sadan vuoden aikaisille lumipyryille. Vain "mustana tiistaina" tammikuussa 1881 satoi yleisesti vastaavassa määrässä lunta."

Eräänkin arvion mukaan lumen ja jään puhdistaminen Britannian maanteiltä tulee maksamaan noin $60,000,000.

Erittäin suuri lumentulo on jo tähän mennessä eristänyt lukuisia kyliä ja suuresti vaikeuttanut maantieliikennettä.

Viranomaiset pitävät tilannetta tiukasti silmällä siltä varalta, että lumi sulaisi nopeasti ja aiheuttaisi tulvia.

Mannermaalla Euroopassa nautittiin yleensä auringonpaisteesta. Moskovassa osoitti lämpömittari —45 astetta F.

Etelä-Englannin farmarit joutuivat kaatamaan maahan 250,000 gallonaa maitoa kolmen päivän kuluessa, sillä ei ollut olemassa mitään keinoa sen markkinoille kuljettamiseksi.

Britanniassa kuoli vähintäin 2,000 päätä karjaa kylmyyden takia ja tuhansissa kodeissa oltiin ilman leipää ja maitoa kahden päivän aikana.

Vain yhdellä valtamaantiellä Pohjois- ja Etelä-Englannin välillä kyettiin pitämään liikennekelpoisena.

Lontoon lentokenttä oli tiistai-iltana vielä käytännössä mutta vähintäin 17 matkustajalentokonetta oli juuttunut lumikinoksiin.

Skotlannin poliisit ilmoittivat, että perinteelliset uudenvuodenjuhlallisuudet Skotlannissa olivat paljon rauhallisemmat kuin koskaan aikaisemmin.

Kennedy kannattaa yhä Kuuban "vapauttamista"

Miami. — Tervehtiessään Kuubasta palanneita v. 1961 interventionisteja täällä Orange Bowl-stadionilla Yhdysvaltain presidentti John Kennedy kehoitti heitä valmistautumaan sen hetken varalta, jolloin heidän "kotimaansa vapautettaisiin", vaikka hän ei virallisesti ja julkisesti antanutkaan mitään lupausta interventioyrityksen uusimisesta.

Kennedy puristi toistamiseen kätensä nyrkkiin ja hakkasi puhujakorokettа puhuessaan 1,113 Kuuban Sikojenlahden läheisyydessä vangiksi otetulle ja muutamia päiviä sitten Kuuban vapauttamille interventionisteille.

Kuubalaiset vastavallankumoukselliset huusivat toistamiseen "querra" (sota) ja "libertad" (vapaus) Kennedyn puhuessa.

Otettuaan vastaan maahan hyökänneiden joukkojen lipun, joka oli väitteiden mukaisesti salakuljetettu Kuubasta, Kennedy sanoi:

"Voin vakuuttaa teille, että tämä lippu palautetaan tälle prikaatille vapaassa Havannassa.'

Puhuen espanjankielellä mrs. Kennedy sanoi vastavallankumouksellisille interventionisteille, että hän toivoo jotta "minun nuori poikani John kasvaisi edes puoleksikaan niin rohkeaksi kuin 2506n prikaatin jäsenet."

VAPAUS
(LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. Eklund Manager: E. Suksi
Telephones: Office OS 4-4264 — Editorial OS 4-4265
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Ltd., 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translations free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

TILAUSHINNAT

Canadassa:	1 vk. $8.00	6 kk. $4.25	USA:ssa: 1 vk. $9.00	6 kk. $4.80
		3 kk. 2.50	Suomessa: 1 vk. $9.50	6 kk. 5.25

Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

"Bologna!"

Sen lisäksi että vissinlainen heikkolaatuinen makkara on englanninkielellä "bolognaa" (lue balonia) se määritelmä sopii myös paksunlaisen pajunköyden syöttämisen tulkinnaksi.

Juuri tällaisena pajunköyden syöttämiseen täättävänä "bolognana" voitaisiin sivuttaa kautta Canadan suurta vastenmielisyyttä osakseen saanut Yhdysvaltain presidentin Kennedyn äskeinen puhe kuubalaisille oman pesänsä liikaajille, ellei olisi kysymys niin vakavista asioista.

Yleisesti otaksuttiin ja toivottiin, että Karibianmeren kriisin ratkaisu johtaa Yhdysvaltain ja Kuuban välisten suhteiden normalisoitumiseen rauhallisen rinnakkaiselon periaatteen puitteissa. Tällaista toivoa pidettiin yllä täällä Canadassakin sitäkin suuremmalla syyllä, kun Kuuban vallankumoushallitus vapautti washingtonilaisten viranomaisten toivomusten mukaisesti ne vangit, jotka lähetettiin Yhdysvaltain keskusvakoilutoimiston aloitteesta ja Yhdysvaltain hallitusvallan siunaamina kurjaan epäonnistumiseen päättyneelle sotaretkelle Bay of Pigsin (Sikojen lahden) rannikolle, mistä he joutuivat kuubalaisten vangiksi. Näiden vankien vapauttamisen yhteydessä sanoi "itse" presidentti Kennedyn veli, oikeusministeri Robert Kennedy, että "minun veljeni erehtyi" antaessaan Bay of Pigsin rejttaussuunnitelman toteutua.

Merkillepantavaa myös on, että Kuuban vallankumoushallitus ei vain suostunut näiden vankien vapauttamiseen, mistä sovittiin sillä perusteella, että Kuuba saa Yhdysvalloista noin $60,000,000 arvosta lääkkeitä ja lasten ruokia, vaan Kuuba suostui myös antamaan "kaupanpäälliseksi" maastapoistumisluvan näiden vankien kaikille niille omaisille, jotka halusivat Yhdysvaltoihin mennä. Meille on selitetty, että Washingtonin korkeimmissa piireissä oli vissinlaisia "omantunnon vaivoja" niin kauan kuin nämä Bay of Pigsin miehet olivat kuubalaisten vankeina. Kaiken tämän perusteella olisi siis luullut, että näiden vankien vapauttamista ja muuttoluvan antamista heidän omaisilleen olisi tervehditty Washingtonissa sellaisena ystävyyden eleenä, jonka pohjalla olisi voitu helposti tarttua Kuuban vallankumoushallituksen tarjoamaan ystävyydenosoitukseen.

Mutta ei! Kuuban hyväntahdon osoituksiin vastattiin Washingtonin korkeimman tahon poliittisella rienauspuheella!

RIENAUSPUHE MIAMISSA

Kuubalaisten maanpakolaisten toimesta oli Miamissa Orange Bowl Stadiumil'a viime lauantaina poliittinen mielenosoituskokous, jossa puhujana esiintyi presidentti Kennedy.

Ilmeistä on, että presidentin esiintymisen yhtenä päätarkoituksena oli pakolaisten ja vastavapautettujen vankien poliittisen moraalin kohentaminen. Tähän viittaa presidentti Kennedyn vetoomus siihen, että vastavallankumoukselliset unohtaisivat "keskinäiset riitansa" ja sen sijaan yhdistäisivät rivinsä vastavallankumouksen hyväksi.

Olisi luullut, että tämä "isällinen neuvo" ja lohdutus sekä pakolaisten kokoukseen osallistuminen olisi riittänyt vastavallankumouksellisten moraalin kohottamiseksi. Mutta ei! Myöntää tosin tulee, että presidentin puhe oli muotoiltu ja kirjoitettu sellaiseen asuun, että sen voidaan sanoa asiallisesti tarkoittaneen "vain" Kuuban kansan kiihoitusta omaa hallitustaan vastaan (mikä sellaisenaankin olisi ollut tuomittavaa sekaantumista toisen maan sisäisiin asioihin), mutta puheen vastakaiku oli kuitenkin vallan toisenlainen näiden vastavallankumouksellisten keskuudessa, joiden kerrotaan tervehtineen presidentti Kennedyn erästä lausuntoa huudolla "Guerra, guerra" (Sota, sota).

Presidentti Kennedyn puheen ytimenä oli seuraava lausunto:

"Minä voin vakuuttaa teille, että tämä lippu palautetaan prikaatilleen vapaassa Havannassa . . . Minä voin vakuuttaa, että meidän maamme ja tämän manteren kansojen voimakkain toivomus on että Kuuba tulee jonakin päivänä olemaan jälleen vapaa, ja kun se tapahtuu, tämä prikaati on ansainnut oikeuden marssia vapaan armeijan etupäässä."

Juuri tätä lausuntoa tervehdittiin "sota, sota" huudoilla.

KAKSIMIELINEN SISALTÖ

Merkillepantavaa on, että presidentti Kennedy varoi huolellisesti itse sanomasta "sota, sota". Ulkopuoliselle puheensa lukijalle hän halusi jättää tunnelmaksi sen, että Yhdysvallat ei halua mitään muuta kuin sitä, että kuubalaiset nousevat omaa hallitustaan vastaan Kuubassa. Hän ei puolella sanallakaan sanonut, että yhdysvaltalaiset järjestävät uuden sotaretken ulkoapäin Kuuban hallituksen kukistamiseksi. Mutta hänen puheensa oli muotoiltu niin hyökkäyshenkiseksi, että pakolaiskuulijat nousivat sen ansiosta uuden hyökkäysmahdollisuuden hurmaan ja huusivat sokeina "sota, sota".

EI NOSTANUT USAn ARVOVALTAA

"Olisi lohduttavaa jos voitaisiin pitää presidentin puhetta harkitsemattomuuden hairahduksena tai sisäpoliittisena etujuna", kirjoitti asiasta torontolainen aamulehti Globe and Mail viime maanantaina ja lisäsi: "Mutta kaikki merkit viittaavat siihen, että tämä kiihoituspuhe oli yksi uusi osoitus pelottavasta ylimielisyydestä."

Todellakin! Sellaisilla puheilla voidaan kyllä kiihoittaa kuubalaisia vastavallankumouksellisia hurmiotilaan ja huutamaan "sota, sota", mutta ei varmaankaan lisätä rauhaa Yhdysvaltain arvovaltaa maailman yleisen mielipiteen silmissä.

YLEISÖN KIRJE

LUKIJAN MIETTEITÄ

On vaihtunut vuosi ja paljon on tapahtunut kaikenlaista "vaihtumista" juuri joulun aikana. Fidel Castro "vaihtoi" vangit lääkkeisiin ja ruokatavaroihin saaden siitä kiitokseksi uhkauksia kansanvaltaista hallitustaan vastaan, vieläpä sellaisilta miehiltä jotka pitävät itseään demokraattisina. Toivotaan noiden uhkauksien unohtumista että he heräisivät tämän vuoden aikana ja tulisivat huomaamaan,, että tehdyt uhkaukset voivat olla sopimttomia myöskin heidän omille pyrkimyksilleen. Kaikkien rauhaa rakastavien ihmisten toivomus on, että huonot toiveet, jotka vaarantavat rauhaa, muuttuisivat hyviksi.

* * *

Olisi vielä aikaa keskusteluun tämän alkaneen vuoden asioista Vapauden palstoilla, esim. tulevasta vuosikokouksesta ja tehdä suunnitelmia toimintaamme edistävässä mielessä.

Olisi myöskin kiinnitettävä huomiotamme tuleviin suurjuhliin, sekä niiden järjestelyyn. Tarvitsemme henkilöitä, jotka huolehtivat ohjelman kokoamisesta kuten kuoroista, urheilijoista, voimistelijoista sekä heidän harjoituksistaan. Ja jos saisimme varhaisnuorisoa enemmän joukkoomme, niin se edistäisi toimintaamme tulevaa aikaa ja toimintaa suunnitellessa. Samalla olisi hauskaa katsella suurempaa ja monipuolisempaa ohjelmaa. Me vanhat penkkiurheilijat toivotamme suurta esiintyjien ja juhlavieraiden osantottoa ensi kesän suurjuhliin ja puhuminen niiden puolesta on myöskin apuna, sillä sekin auttaa yhteistoimintaa eteenpäin.

— Jussi.

HALUAISI UUTTA LASTEN OSASTOA

Dear Editor:

I was wondering if it was possible to start another "Perheen nuoremmille" department?

If this could be done, I would be very happy to contribute any articles I can that would be of interest to any others in my own age group.

Yours truly,
Catharine L. Ellmen
(Age 12)

Inkvisitio toimii Portugalissa

Lontoo. — Salazarin apurit kiduttavat julmasti niitä tuhansia portugalilaisia isänmaanystäviä jotka haluavat vapauttaa maansa kestämättömästä fasistisesta sorrosta.

Lissabonin lähistöllä sijaitsevan Ca-linnoituksen vankiryhmän onnistui äskettäin välittää kirje englantilaiselle komitealle, joka kamppailee Portugalin poliittisten vankien armahtamisen puolesta. Vaino käy yhä julmemmaksi, valtiollisen poliisin asiamiehet murhaavat yhä useammin ihmisiä pidätyksen yhteydessä. Tämän kohtalon uhriksi on joutunut mm. nuori lahjakas kuvanveistäjä Jose Dias Coello.

Pidätettyjä odottavat vankilassa hirveät kidutukset. Kidutuskammioiden seinät ovat veren tahrimat. Vankeja hakataan raa'asti eikä heidän anneta kymmeniin päiviin nukkua. Monet menehtyvät jo kuulustelujen aikana tai menettävät järkensä.

Tilanne "keventynyt" Kiinan-Intian rajalla

Peking. — Kiinan pääministeri Tshou En-lai sanoi viime torstaina tilanteen Kiinan ja Intian välisellä rajalla jonkinverran keventyneen sen jälkeen kun kiinan aloitteesta kiinalaiset rajavartijat olivat lopettaneet tulituksen ja peräytyneet pitkin rajoja.

— Nyt on Intian vuoro ryhtyä vastaaviin toimenpiteisiin ja palata neuvottelupöydän ääreen, hän lisäsi.

Hän sanoi Kiinan hallituksen aina kannattaneen rajakysymysten ratkaisemista ystävällisten neuvottelujen avulla lisäten tämän koskevan ei ainoastaan veljeskansoja, vaan kaikkia muitakin maita.

— Kiina on ryhtynyt kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin tässä mielessä edistääkseen Kiinan ja Intian rajakysymysten ratkaisemista hän sanoi puhuessaan juhlissa, jotka Mongolian kansantasavallan suurlähettiläs oli järjestänyt maansa pääministerin Jumzhagin Tsedenbalin Kiinan vierailun johdosta.

Kiina ja Mongolian kansantasavalta allekirjoittivat keskiviikkona sopimuksen, jossa vahvistettiin näiden maiden välinen 4,000 km pituinen raja.

INTIALAISVANKEJA 2,156

Hongkong. — Uutistoimisto Uusi Kiina ilmoitti viikko sitten keskiviikkona New Delhiin saapuneessa ja Pekingissä julkaistussa uutislähetyksessä saaneensa nyt varmuuden siitä, että kiinalaiset rajavartijat ottivat vangiksi kaikkiaan 2,156 intialaista upseeria ja sotilasta äskettäin rajataistelun aikana.

Ilmoituksessa sanottiin, että "Tibetin ja Sinkiangin alueella olevilta kiinalaisilta rajavartijoilta saatujen tietojen mukaan tämä lukumäärä ei sisällä niitä 608 sairasta ja haavoittunutta intialaisten joukkojen jäsentä, jotka Bomdilassa, Mechukhassa, Walongissa ja Dirang Dzong issa luovutettiin takaisin Intian Punaiselle Ristille. Ilmoituksessa sanotaan edelleen, että Kiinan ulkoministeriö on keskiviikkona ilmoittanut tästä asiasta Intian Kiinassa olevaan lähetystöön.

Strauss ja Fibag-skandaali

"Passau on kaunis kaupunki. Passau on vanha kaupunki. Passau on hyvin hurskas kaupunki. Siellä asuu piispa ja Hans Kapfinger. Passau — niin väitetään — on Baijerin vatikaani.

Minä saavuin Passauhun Fibagin jäljillä. Etukäteen ei osaa arvatakaan, mihin kaikkialle Fibagin jäljillä joutuu. Pariisiin, Saudi-Arabiaan, New Yorkiin ja Passauhun."

Näin aloittaa länsisaksalainen sanomalehtimies ja kirjailija Erich Kuby marraskuussa painosta ilmestyneen kirjansa "Fibag-huumassa eli Hänen ystävänsä Herra ministeri". Sen aiheena on Fibag-skandaali, johon Länsi-Saksan nyt pallilta pudotettu puolustusministeri Franz-Josef Strauss merkittävällä tavalla osallistui ja josta muodostui ministerin ja asian paljastaneen Der Spiegel-lehden välisen kaksintaistelun ensimmäinen erä. Viimeinen on vielä pelaamatta.

Fibag on lyhennys nimestä Finanzbau — Aktien Gesellschaft eli Finanssirakennus Oy. Yhtiön, joka ei koskaan päässyt nimeä pitemmälle puolustusministerien varauksettomista suosituksista huolimatta, oli määrä suorittaa jättiläisrakennusurakka yhtä jättiläismäisin voitoin. Kysymyksessä oli Länsi-Saksaan sijoitettujen NATO:n amerikkalaisten joukkojen tarvitsemien asuntojen rakentaminen, urakka, joka Länsi-Saksankin kaltaisessa "rahamaassa" huimasi päätä. Hankkeesta ei kuitenkaan tullut mitään siitä syystä, että USA:n asianomainen virasto sen hylkäsi ja toiseksi siksi, ettei Länsi-Saksan liittopäivätkään ryhtynyt sitä rahoittamaan.

Erich Kuby on rakentanut jutussa ilmitulleista tosiseikoista, osallisten haastatteluista, asiapapereista jne. kokonaisuuden, joka ei tosin ole juridisesti autenttinen mutta sitä luettavampi nykyaikainen "jännityskertomus", josta ei puutu edes "sheikkiromantiikkaa".

Aate suurten rahojen ansaitsemisesta Länsi-Saksan tai amerikkalaisten rahoittaman rakennusurakan yhteydessä syntyi kaikesta päättäen kahdella taholla: puolustusministeri Straussin ja hänen ystävänsä "Baijerin kuninkaan" Hans Ewangelist Kapfingerin yhteisneuvotteluissa sekä huomattavasti alemmassa portaassa lähinnä seikkailijaksi katsottavan Lothar Sschlossin ja "hämäräperäisen amerikkalaisen" Bernat Brachin aivoissa. Jännittävin on Lothar Schlossin kertomus, jonka Kuby on saanut tätä haastattelemalla. Schlossilla joka on vuoden 22 ikäluokkaa, ei rauhan tultua ollut mitään ammattia, mutta sen sijaan perhe elätettävänä. Kun hänellä ei ollut ha'uja ruumiilliseen työhön ja tiedot ja taidot puuttuivat henkisiin ammatteihin pääsemiseksi, hän ryhtyi käyttämään mielikuvitustaan eikä aikaakaan kun hän oli päässyt "pomoksi" Münchenin yliopistorakennustyömaalle. Siitä hän sai "aatteen", hän perusti arkkitehtitoimiston.

Tulot pysyivät kuitenkin suhteellisen vähäisinä, vaikka Münchenin osavaltion virkamiehet antoivatkin Schlossin toimistolle työtilaisuuksia. Schloss pyrki yhä suurellisempaan ja niin hän eräänä päivänä lensi Pariisiin NATO:n päämajaan. Hän oli nimittäin kuulut, että NATO rakenteli eri maihin asuintaloja NATO-joukoilleen. Ranskalaisen rakennusohjelman yhteissumma oli 17 miljoonaa dollaria.

Tämä tapahtui v. 1955. Schloss kertoo: "Silloin tunsin ensi kerran suuren maailman hajua ympärilläni ja ryhdyin tähän mammuttisuunnitelmaan omarahoituksen pohjalla." Schlossin "omarahoitus" tarkoitti amerikkalaisten ilmaiseksi jakaman viljan myymistä . . . Ranskalainen rakennusohjelma meni kuitenkin sivu suun, vaikka Schloss lensikin kokonaista 14 kertaa Pariisin ja Münchenin väliä. Sitten hän siirtyi tunnustelemaan vastaavia mahdollisuuksia Espanjaan, Italiaan ja Kreikkaan. "Minulta puuttui kuitenkin suhteita ylhäällä", Schloss kertoi Kubylle myöhemmin.

RAUTATIENRAKENTAJA, ÖLJYKAUPPIAS . . .

Pariisissa Schloss kuitenkin onnistui hankkimaan suhteita — lähi-itään. Eräänä päivänä hän tunkeutui ryöhkeästi Saudi-Arabian Feisalin puheille. Siellä hänelle tarjottiin man ensimmäisen rautatien rakennusurakkaa. "Se oli vain 180 miljoonaa dollaria", Schloss muistelee. Tämäkin urakka meni sivu suun, kun sopimuksen tehneen rahaministerin oli puhdistettava isänmaansa tomut jaloistaan. Egyptissä Schloss yritti — onnistumatta — päästä mukaan puuvillakauppaan. Sitten tuli näyttämölle öljy. Schloss lenteli Kuwaitissa, Sudanissa ja Libanonissa. Saudi-Arabiassa, missä Schloss ja senkertaiset matkakulut maksanut fi'mimies Wolfgang Winkel olivat hallituksen vieraina, hän vihdoin sai aikaan 20 vuoden pituisen öljysopimuksen 5 miljoonalle tonnille vuosittain. Osakkaaksi ajateltu Baijerin hallitus kuitenkin pelästyi ja niin Schloss jäi öljysopimus kourassa ihmettelemään.

HÄMÄRÄPERÄINEN AMERIKKALAINEN

Silloin ilmestyi näyttämölle — v. 1959 — Bernat Brach, hämäräperäinen amerikkalainen, joka sittemmin on häipynyt kuin tuhka tuuleen. Hän oli saapunut Müncheniin NATO:n rakennusurakkaa kärkkymään. Varovaisten tunnustelujen jälkeen Schloss ja Brach havaitsivat, että urakasta ei tulisi mitään ellei ollut suhteita. Brach, joka ilmeisesti oli Schlossia taitavampi järjestelijä, osoitti tien. Olisi käytettävä hyväksi edellämainitun filmimiehen, Wolfgang Winkelin, suhteita Baijerin kuninkaaseen Kapfingeriin ja sitten tämän suhteita puolustusministeri Straussiin. 3,000—5,000 asunnon jättiläisurakka olisi vaivan arvoinen.

PÄÄLLEKKÄISIÄ YHTIÖITÄ

Fibag-tarinassa esiintyy lukematon joukko henkilöitä, jotka alullepanijain rahanpuutteen tai sijoitushaluttomuuden (Kapfinger) ansiosta vedettiin rahan toivossa mukaan. Osakeyhtiö perustettiin ensin kahden osakkaan kesken. He olivat Schloss ja oikea arkkitehti Kurt Suske, joiden piti jakaa jättiläisvoitot tasan. Sitten oli suunnitelma yhtiön laajentamisesta (Brachin ja rakennusurakoitsija Willy Braunin mukaanotolla, jolloin viimeksimainittu olisi ainoana rahoittajana saanut 40 % voitoista, muut 20 % kukin. Kun urakan saanti ei ollut pelkästään pääomalla järjestettävissä, vedettiin Straussin ystävä Kapfinger mukaan.

KOLMASTOISTA PÄIVÄ

Ratkaiseva sopimus tehtiin huhtikuun 13 pnä 1960 kiireellisesti Kapingerin tyttären asunnossa Münchenissä. Sen mukaan lankesi "Kapfingerin ryhmäl'e" 25 % voitosta sillä perusteella, että Kapfinger sopimuksen 6. pykälän mukaan sitoutuisi käyttämään suunnitelman hyväksi "kaikkia suhteitaan" ja edistämään sitä "aatteellisesti". Pääomaa hän ei sijoittanut.

Tuo huhtikuun 13 päivä 1960 oli monessa mielessä eriskummallinen. Sopimusluonnoksen oli laatinut Winkelin sihteeri Schlossin läsnäollessa. Paperi la oli kiire, koska Kapfinger ja Winkel seuraavana päivänä lähtivät lomamatkalle Teneriffaan.

Fibag-hankkeen ainoana rahoittajana mukaan vedetyn rakennusurakoitsija Willy Braunin kertoman mukaan oli Kapfinger sopimuksen allekirjoitettuan hieronut käsiään tyytyväisenä ja sanonut: "Jättiläiskauppa ilman penninkään investointia." Hänen iloaan, Braun kertoo, häiritsi vain se, että hän joutuisi odotettavissa olevasta voitosta antamaan puolet puolustusministeri Straussille. "Ajatus oli tämä, tarkkaa sanamuotoa en enää muista." Näin kertoo Wi'ly Braun valaehtoisessa todistuksessaan. Mikä lienee vaikuttanut siihen, että hän myöhemmin oikeuskäsittelyn yhteydessä ei enää ilmaissut asia näin varmassa muodossa. Hän kertoi Kapfingerin ja Schlossin puhuneen allekirjoituksen yhteydessä puolustusministeri Straussista, jonka myötävaikutus näiden mukaan oli välttämätön urakkajutun yhteydessä. "Puhuttiin yleisin lausekääntein. Kapfinger toisti sen vielä loppurepliikeissään sanoessaan 'Vahinko, että minun täytyy jakaa se hänen kanssaan'." Näin Braun, joka edelleenkin pitää kiinni siitä, että mikäli Straussin nimeä ei lauseeseen nimenomaisesti sisältynyt, "hän" kuitenkin tarkoitti juuri puolustusministeriä. Braun kertoo edelleen Kapfingerin riemuinneen ansaitsemistilaisuudesta: "Tavallisesti olemme juoksupoikia ja muut saavat busineksen. Kerrankin pääsee ansaitsemaan kunnolla."

HUONOMUISTISIA

Willy Braun, joka siihen asti ei ollut uskonut Lothar Schlossin vakuutteluja jättiläisurakan saamisesta melkein paljain käsin, on muistanut keskustelun hyvin. Sen muistaa myös Lothar Schloss. Sen sijaan Kapfingerin hyvä ystävä fi'mimies Wolfgang Winkel, jonka toimistossa sopimusluonnos oli hetkistä aikaisemmin laadittu, ei edes muista olleensa läsnä!

Koska Braun ei voinut ottaa valalleen, että Kapfinger oli nimenomaan maininnut Straussin nimen voiton jakamisen yhteydessä, raukesi itse juttu. Mutta oli ja on toisia tosiasioita, jotka viittaavat Straussin mukanaoloon.

STRAUSSIN PALJASTAVAT KIRJEET

On itsensä Straussin kesäkuun 1 pnä 1960 Schlossille kirjoittama suosituskirje, jossa amerikkalaisten rakennussuunnitelmaan viitaten tehdään tiettäväksi, että Sch'oss on perustanut osakeyhtiön tarkoitusta varten ja "jättänyt tänään ministeriölle suunnitelmat, kustannuslaskelmat ja rahoitusesitykset". Strauss lisäksi suosittele näiden Schlossin esitysten toteuttamista ja pyytää, että herra Schlossille annettaisiin "kaikki tuki työtä jatkettaessa". Strauss teki vielä enemmänkin Schlossin ja Fibagin puolesta. Kun Schloss kesäkuun 17 pnä 1960 lähestyi Straussia tämän Yhdysvalloissa vierai'lessa saadakseen puolustusministerin avulla pääsyn USA:n silloisen puolustusministerin Gatesin puheille, kirjoitti Strauss Gatesille kesäkuun 20 pnä 1960 päivätyn kirjeen, jossa hän jälleen suositteli "Lothar Schlossin arkkitehtuuritoimistoa" kyseisen rakennusurakan suorittajaksi selittäen saksalaisten tutkineen Schlossin — täysin olemattomat — suunnitelmat ja havainneen ne kelvollisiksi. Schlossin ja Kapfingerin pyynnöstä Strauss lisäksi toimitti Gatesille osoittamansa kirjeen jäljennöksen näille. Lähetekirjeessä Strauss ilmoittaa surullisen uutisen, ettei suunnite'maa tulla rahoittamaan Länsi-Saksan budjettivaroilla, mikä siis merkitsi, että Lothar Schlossin "arkkitehtitoimiston" olikin nojauduttava yksinomaan amerikkalaisiin. Se selittää myös USA:n puolustusministerille osoitetun suosituksen tärkeyden.

Fibag-juttua käsiteltäessä kiisti puolustusministeri Strauss kaiken osallisuutensa yritykseen, myös hänen ystävänsä Kapfinger kielsi Straussin osuuden. Liittopäivien ao. tutkimusvaliokunta tyytyi sekin vaistoten vastassa olevien voimien mahtavuuden, lausumaan, jossa puolustusministerin katsottiin vain menetel'een "varomattomasti".

Fibag-juttu oli kuitenkin alkuna Straussin viraltapanolle. Skandaalin nimittäin paljasti Spiegel-lehti, jota vastaan aloittamiensa poliisitoimenpiteiden takia Strauss lopulta joutui luopumaan puolustusministerin salkusta. — Hilkka Ahmala.

Ravun kääntöpiirin tuomio vahvistettiin

Helsinki. — Vaasan hovioikeus on vahvistanut Jyväskylän raastuvanoikeuden viime vuoden heinäkuun 3. päivänä antaman päätöksen, jolla Ravun kääntöpiiri-niminen teos oli todettu sukupuolikuria ja säädyllisyyttä loukkaavaksi. Samalla hovioikeus vahvisti raastuvanoikeuden teoksen kustantajalle antaman sakkorangaistuksen ja saadusta hyödystä saadun korvaustuomion julistaen teoksen takavarikoiduksi.

— Eräs valokuvaaja kertoo, että hän otti kuvan erästä Hollywoodin vihkiäistilaisuudesta, mutta kuvaa ei voitu julkaista, sillä pariskunta erosi ennen kuin kuva oli valmiina.

Tito tyytyväinen N-liiton matkaan

Belgrad. — Jugoslavian presidentti Tito palasi viikko sitten lauantaina erikoisjunallaan Belgradiin Neuvostoliitosta, missä hän oli viettänyt 18 päivän loman. Tänä aikana hän keskusteli Neuvostoliiton pääministerin Nikita Hrushtshevin kanssa.

Rautatieasemalla pitämässään puheessa presidentti Tito sanoi lännessä esiintyneen hänen Neuvostoliiton-matkansa yhteydessä spekulointia, että Jugoslavia muuttaisi politiikkaansa. Tito sanoi kuitenkin, että tämä ei pidä paikkaansa.

"Politiikkamme pysyy muuttumattomana. Haluamme ylläpitää ystävälliset suhteet kaikkien maiden kanssa ja olla yhteistyössä niiden kanssa, mutta kiinteintä yhteistyötä toivomme sosialististen maiden kanssa."

"Miksi suhteemme joihinkin sosialistimaihin pitäisi olla huonommat kuin länsimaihin?", kysyi Tito.

Presidentti Tito sanoi, että hänen ja pääministeri Hrushtshevin keskustelujen jälkeen Jugoslavia ja Neuvostoliitto ymmärtävät toisiaan paljon paremmin, koska keskusteluissa selvitettiin monta tähän saakka epäselvää seikkaa.

Presidentti Tito ja hänen seurueensa palasivat neuvotteluista paljon optimistisempina, koska he ovat saaneet sen vaikutelman, että Neuvostoliitto pyrkii säilyttämään rauhan.

Presidentti Tito lisäsi, että on vielä joitakin asioita, joista hän ja pääministeri Hrushtshev eivät päässeet yksimielisyyteen.

Belgrad. — Jugoslavian presidentti Tito ja Unkarin pääministeri Kadar söivät yhdessä lounaan Budapestin rautatieasemalla Titon saavuttua junalla Unkarin pääkaupunkiin paluumatkallaan Neuvostoliitosta, ilmoittaa Tanjug.

Kadarin lisäksi oli muita unkarilaisia johtavia poliitikkoja asemalla toivottamassa Titon tervetulleeksi.

SITÄ JA TÄTÄ

TUOTTAVAA

Eräässä naiskokouksessa New Yorkissa moitti eräs puhuja sitä, että naiset tuhlaavat rahaa kauneuteensa. Menoja hän vertasi sotavarustelumenoihin. Eräs naishenkilö katkaisi hänen puheensa välihuudolla: 'Mutta me myös saavutamme suurimmat voitot."

HALUSI JO NUOREMMAN

62 vuoden ikäisenä meni Amalia Gamboa Meksikosta 20-vuotiaan miehen kanssa avioon. Jo muutaman kuukauden kuluttua seurasi avioero, koska Amalia oli tutustunut hyvän näköiseen nuoreen mieheen, joka miellytti häntä enemmän kuin oma miehensä. Uusi ihailun kohde oli 19-vuotias.

SIVUSTA KUUNTELIJA

Pikku poika luki iltarukoustaan hyvin hiljaisella äänellä.

"Minä en voi kuulla mitä sanot", huomautti äiti.

"En minä sinulle puhunutkaan", vastasi poika.

SUOMEN VÄESTÖN KASVU 416,419

Helsinki. — Suomen väkiluku on 10 vuodessa kasvanut 416,419 hengellä, käy selville v. 1960 väestönlaskennan perusteella laaditusta tilastosta. Suomen väkiluku paisui 4,446,902 joista miehiä 2,143,320 eli 48,2 prosenttia ja naisia 2,302,902 eli 51,8 pros.

— Kuka teistä on se ilvehtijä?

PÄIVÄN PAKINA

"Meillä se ei voi tapahtua"

Otsikossa oleva virke muistettanee vielä eurooppalaisen fasismin heinänteon päiviltä.

Yhdysvalloissa, kuten täällä Canadassakin, kohauteltiin olkapäitä, nosteltiin silmäkulmia ja vakuutettiin, että "meillä se ei voi tapahtua" kun uutistiedoissa kerrottiin fasistisesta mielipidevainosta, sorrosta ja suvaitsemattomuudesta — suuremmista konnantöistä ja ihmistapoista puhumattakaan.

Mutta nyt meille kerrottiin jokin aika sitten, miten "Nuoret amerikkalaiset vapauden puolustajat" järjestivät Fort Waynessa, Indianassa eräästä tavaratalosta painostuksen avulla takavarikoitujen jugoslavialaisten pajukorien polttajaiset itsensä pormestarin pitäessä puhetta roihun äärellä, kuten suomalaislehdet asiasta tiedoittivat.

Tämäntapainen järjettömyys on levinnyt muuallekin. Oikeistohenkiset kaistapäät ovat perustaneet komiteoita, jotka painattavat kommunistimaiden kanssa käytävää kauppaa vastustavia lappusia. Niiden tekstinä voi olla "Ostakaa aina kommunistisia orjatyötuotteita" sieltä ja sieltä (kaupan nimi). Näitä lappusia sijoitetaan ao. myymälän yleisön puolelle. Täten on saatu eräitä liikkeitä luopumaan 'kommunistisista tuotteista".

Ja tällaista tapahtuu "vapaan maailman" johtajamaassa!

Kummalliselta tuntuu muuten se, miten monihaaraisesti voidaan kommunismia nykyään levittää, ei vain McCarthyrismin sokaisemassa Yhdysvalloissa, vaan myös meillä täällä demokraattisessa Canadassammekin.

Ennenvanhaan sanottiin, että jos poistetaan kommunismia siittävä ja kasvattava nälkä ja kurjuus, silloin ei ole kommunismilla mitään leviämisen mahdollisuuksia "vapaassa maailmassa".

Vähän myöhemmin ruvettiin toteuttamaan kaikkia "kommunisteja" vastaan — niin puoluekorttia kantavia kuin muuten vain "kommunisteiksi" sanottujakin vastaan "kylmän sodan" mustamaalauspolitiikkaa selittäen, että siten voidaan estää punaisuuden leviäminen "vapaassa maailmassa".

Rajan eteläpuolelta olemme kuulleet, että kaikki neekerien ihmisoikeuksia puolustavat ja rotusorron lopettamista vaativat rehdit amerikkalaiset ja heidän järjestönsä 'levittävät kommunismia".

Kun suurten lääke- ja muiden yhtiöiden sota sairasvakuutuslakia vastaan riehui kuumimmillaan Saskatchewanin maakunnassa, silloin nostettiin taantumuksen toimesta taisteluviirin yhdeksi tunnustukseksi "kommunismin vastustaminen".

Vielä muutama vuosi sitten leimattiin täällä Canadassakin kaikki rauhanpuolustajat, olkoot he sitten liberaaleja, konservatiiveja ja ccf-läisiä, kommunisteja tai mihinkään puolueeseen kuulumattomia, kaikkein "pahimmiksi kommunisteiksi".

Kuten huomataan, kommunismin levittäminen on nykyaikana todella monitahoista ja sen "vastustaminen" vaatii suurta valppautta kaikilta Suuren Rahan ostamilta ja maksamilta äärioikeiston propagandamestareilta.

Nyt viimeksi huomasimme eräästä torontolaisesta suurlehdestä kuinka joku Canadian club-nainen oli sanonut, jotta "moraalittomat ja huonolaatuiset elokuvat vaikuttavat huonosti nuorisoon ja auttavat siten kommunismin leviämistä".

Me voimme henkemme silmillä nähdä, miten jotkut alastonta tai miltei alastonta seksuaali-psygologiaa edustava halpa Hollywoodin pyllynveivaus-elokuva onkin kommunistien kavalaa propagandaa yksityisyriteliäisyyden tuhoamiseksi ja kommunismin levittämiseksi.

Me emme ole vielä kuulleet, että edelläkerrotut "Nuoret amerikkalaiset vapauden puolustajat" olisivat käyneet silmät väärinpäin kääntyen punapukuisten joulupukkien kimppuun, kuten lapualaisfasistit menettelevät työväenyhdistysten "punapaitalaulajia" muiluttaessaan ennen vanhaan Suomessa, mutta miltei samalla asteella ollaan silloin kun esim. mainitunlaiset "nuoret" vaativat erästä chicagolaista rohdosliikeyhtymää "poistamaan varastoistaan balkanilaiset korit ja ripustimet".

Näyttäkää kiukkuiseksi kasvatetulle sonnille punaista vaatetta ja se raivostuu, miltei yhtä paljon (ei ole tarkoitus loukata sonnien kunniaa) kuin "kommunismin aave" raivostuttaa fasististen katsomusten sokaisemaa äärioikeistoa.

Niin, että 'voiko se tapahtua meillä"? — Känsäkoura.

Tähtiurheilijain uudenvuoden valvojaisaikeista

Puolalaisen urheilu-uutistoimiston Sport-Press Internationalen suorittaman kyselyn mukaan korkeushypyn maailmanennätysmies Valeri Brumel aikoi ottaa uuden vuoden vastaan twistiä tanssien vaikka pojalla ei ollutkaan silloin vielä tiedossa minkälaisen tytön hän tanssikumppanikseen sai.

SPIn kirjeenvaihtajat olivat tiedustelleet Neuvostoliiton ja Kansandemokraattisten maiden eräiltä huippu-urheilijoilta, miten he aikovat aattoiltaa viettää. Tässä on malliksi muutamia vastauksia:

BRUMEL

Pidän twististä

— Uuden vuoden aatto sattui yhteen USAn matkavalmisteluiteni kanssa, joten otan sen luultavasti vastaan joukkuetovereitteni parissa Srebrny Borissa, lähellä Moskovaa sijaitsevassa lomailukeskuksessa, toteaa Valeri Brumel.

— Tietysti haluan tanssia. Pidän twististä, rock-and-rollista, valssista, bostonista ja — ennenkaikkea tangosta. Valitettavasti minulla ei ole vielä uuden vuoden aaton kumppania tiedossani.

LACIAK:

Sängyssä mutta ei sairaana

— Tämä tulee olemaan jo toinen uuden vuoden aatto, jonka olen sängyssä, mutta en kuitenkaan sairaana, sanoo Zakopanen MM-kisojen puolalainen hopeamitalimies Antoni Laciak. Minun pitää levätä ennen kilpailua. Osallistuin sekä viime että tänä vuonna Saksan—Itävallan mäkiviikon kilpailuihin. Tämä mäkiviikkokilpailu sattuu juuri vuoden vaihteeseen ja minun täytyy olla kunnossa uuden vuoden päivänä.

KRAMER:

Merensinisessä

— Haluan olla ulkona poikaystäväni kanssa, mutta en voi kertoa teille kuka hän on, tunnustaa olympiavoittaja ja Euroopanmestari, uimahyppääjä Ingrid Kramer. — Urheilija joka tapauksessa. Vietämme aattoa eräässä seurassa kotikaupunkini Dresdenin Praha-kahvilassa. Pukeudun vihreään, tai mieluummin merisiniseen — avokaulaiseen tietenkin.

BOSAKOVA

Kokeilen onneani

— Kun kello lyö keskiyön lyönnit, avaan aina sampanjapullon ja katselen mihin korkki lentää. Jos se poksahtaa ylös kattoon, tietää se onnellista uutta vuotta. Mutta jos se muuttaa suuntaa, tietää se paljon pahaa minulle, sanoo olympiavoittaja ja maailmanmestari, voimistelijatar Eva Bosakova.

LASZLO PAPP:

Mieluummin kotona

— Toivon, ettei minun pidä mennä mihinkään. Viettäisiin kaikkein mieluiten tuon yön perheeni parissa. Meidän ainoa ja toivotuin vieraamme on rakas äitini, sanoo kolminertainen olympiavoittaja Laszlo Papp.

Liston kolmantena Ringin parhaitten listalla

New York. — Nyrkkeilylehti Ringin asiantuntijat ovat valinneet vuoden 1962 parhaaksi nyrkkeilijäksi keskisarjan maailmanmestarin, Nigerian Dick Tigerin.

Toiseksi sijoittui välisarjan mestari Emile Griffith ja kolmantena oli raskaansarjan maailmanmestari Sonny Liston. Raskaan sarjan mestaruuden haastaja, Cassius Clay, oli neljäs ja kevyensarjan mestari Carlos Ortiz viidentenä.

Ringin julkaisija Nat Fleischer selitti, ettei Liston voinut tulla kysymykseen parasta valitessa, koska säännöt määräävät, että vuoden nyrkkeilijällä, paitsi ansiota kehässä, on oltava "hyvä suhde yleisöön ja tahraton maine".

"Vuoden otteluksi" valittiin Joey Giardellon ja Henry Hankin välinen kohtaaminen. Ainoastaan kaksi vuoden alussa ollutta maailmanmestaria säilytti mestaruutensa — Brasilian kääpiösarjan nyrkkeilijä Eder Jofre ja Yhdysvaltain höyhensarjan mestari Davey Moore.

Neljätoista kuolemantapausta tapahtui kehässä vuonna 1962. Kymmenen kuolemantapausta sattui ammattiotteluissa ja neljä amatööriotteluissa.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Pari viikkoa sitten Fort Williamin kaupungin valtuusto hyväksyi likaviemärin valmistusta varten urakkatarjouksen paikalliselta urakoitsijalta Barnett-McQueen Co:lta, joka oli $17,000 korkeampi kuin torontolaisen Schwenger Construction Limitedin minkä tarjous oli alhaisin, eli $2,151,000.00. Viime viikolla johti kinastelu siihen, että Ontario Water Resouces Commission julisti ettei se voinut hyväksyä valtuuston puolueellisuutta ja esitti vaatimuksen että valtuuston täytyy hyväksyä alhaisin tarjous.

Kinastelun yhteydessä ilmeni, että valtuusto hyväksyessään paikallisen urakoitsijan tarjouksen, teki sen suojellakseen paikallisten työläisten käyttämistä ja eri ammattialojen urakkain antamista paikallisille liikkeille samassa ymmärryksessä. Nyt on selitetty, että torontolainen yhtiö on huomioinut kaikki nämä seikat laskelmiaan tehdessä.

* * *

Toista vuotta sitten valmistui uusi Pigeon Riverin silta. Mutta kumpaankin päähän vedettiin ketjut poikki ja taulu 'suljettu'. Kun joulun edellä herätettiin kysymys siitä, milloin silta otetaan käytäntöön, niin selitettiin ettei ole vielä ratkaistu milloin muutetaan ja rakennetaan uudet virastohuoneet.

* * *

CSJn Port Arthurin osaston kokous tulee pidettäväksi yhden viikon myöhästyneenä, eli tammikuun 8 päivänä, alkaen kello 8 illalla. Kokous on tärkeä jo senkin vuoksi että lopullisesti hyväksytään esitykset Järjestön kansalliselle edustajakokoukselle ja valitaan edustaja myöskin. Johtokunta kokoontuu kello 7 illalla. — ATH.

TIMMINSIN KUULUMISIA

Timmins. — Pistämpä jonkun ririn kuulumisia täältä pohjan mailta — Joulupukkien maasta. Tietysti kysytte, kävikös se pukki? Kiitos kysymästä, kävihän se. Toi muiden ohella aamutossut mutta kaulanauhan oli jättänyt pois, kai tuumi että olen tarpeeksi komea ukkeli muutenkin. No hyvä niinkin, kiitos vain pukille.

Eri Utunen on lahjoittanut $1 Vapauden haasterahastoon ja haastaa 10 timminsiläistä, kehoittaen lehtiasiamiestä käymään haastateltujen puheilla. Asiamies käski kiittää hyvästä neuvosta ja on ottanut tehtävän vastaan, joka on jo kokolailla suoritettu. Vaan Utunen kun on siellä lähellä Miinaa, niin asiamies pyytää, että hän itse puhuisi siitä.

Jouluvieraita on saapunut entisille kotitanhuvilleen. Saimi ja Kalle Heinämäellä viettivät jouluaan Mary (Heinämäki) Pasnikoff, sekä lapset Marianna ja Dona. Myös Laila Hill on setänsä Kalle Heinämäen ja Saimin vieraana. Allan ja Myra Korkola, viettävät jouluaan Allanin vanhempien luona Aino ja Otto Korkolan kodissa. Nuoripari on ollut opettajana Marathonissa, Ont. Sylvia Erickson, joka toimii opettajana Soo, Ont., saapui joulunviettoon kotiinsa, Liisa ja George Ericksonin luo. Norman Viirre on toiminut opettajana Torontossa ja saapui perheineen kotiin Jenny ja John Viirteen luo.

Huvilavarkaat joutuivat käpälälautaan Barbars Bayn alueella. Noin tuhannen dollarin edestä kerkisivät jo varastella erilaistatavaraa, kuten TV:ta, radioita, perämoottoreita ja ms. "Rohkea ruokansa ottaa", sanotaan, vaan ei se nyt pitänyt paikkaansa. Varkaat jättivät keskellä päivää autonsa valtamaantien varteen ja menivät kuin konsanan kotoaan hakemaan tavaraa Lehtisen huvilalta. Palattuaan takaisin, vetäen raskasta kelkkakuormaa umpihangessa maanteipoliisi sattui tulemaan kohdalle. Hän tiedusteli "muuton" syytä ja asia selvisikin pian siten että miehet, auto ja tavarat joutuivat virkakunnan huostaan. Tänne on sivumennen sanoen muutettu Pohjois-Ontarion Korkein oikeus Cochranesta. Tiedoksiannossa mainittiin, että se on täällä edullisempi kun on isompi paikkakunta ja muutenkin keskuksessa, joten säästää paljon kulunkeja. Niinpä tiettävästi pahantekijät Canadan lakien mukaan voidaan täällä tuomita "ansioittensa" mukaan.

Pieni virhe oli viime kirjeessä. Sanottiin että naiskerho alkaa toimimaan joululoman jälkeen tammikuun 6 pnä, kello 9 ip. Pitäisi olla kello 4 ip. Katsokaa paikallista ilmoitusta. — O. L.

VOI VEROJA!

Tilastomme valaisee verotuksen suhteellista määrää Euroopan maissa aikana 1958—1960. Koska jokaisella maalla on omat ongelmansa ja omat mahdollisuutensa, ei verotus eri maissa koskaan voi olla samanlainen.

Nolalun osuusliikkeen kokous

Nolalu. — "Farmers Mercantile" osakkeenomistajain puolivuosikokous pidettiin joulukuun 9 päivänä CSJ:n haalilla. Puheenjohtajaksi valittiin Wm. Martin, pöytäkirjuriksi ja kirjeenvaihtajaksi L. Mäki.

A. Zaveep luki johtokunnan raportin, W. Alonen liikkeenhoitajan ja tiliraportit. Hän myös selosti valmisteluja, joita on tehty osuuskauppojen yhtymistä silmälläpitäen, mutta tämä ei ole käden käänteessä saavutettu, sillä se vaatii paljon aikaa ja ennakkotyötä.

Farmareille, jotka tekevät paperipuita, on tämä syksy ollut entistäkin huonompi. Niitä ei saatu metsästä ulos aikaisemmin juuri ollenkaan ja sopimus on 15 pros. pienempi viime vuodesta, joten ei niitä saa paljon kaupaksikaan.

Luettiin sivulaki muutos no. 1, joka tulisi entisen tilalle. Se hyväksyttiin sillä huomautuksella, että se kohta, joka koskee johtokunnan jäsenien valitsemista, jätetään ennalleen.

Seurasi yleistä keskustelua muista pienemmistä asioista.

Liikkeenhoitaja ilmoitti, että syksyllä johtokunta päätti laittaa luistinradan osuuskaupan omistamalle maalle jokirantaan ja osuuskauppa suorittaa siitä koituvat rahalliset menot. Lämmin ilma joulukuussa kuitenkin hidasti niin, että sitä ei saatu kuntoon niin aikaisin kuin oli toivomus. Nyt se kuitenkin alkaa olla kunnossa.

Kokouksen jälkeen naiset tarjosivat kahvit.

L. Mäki, reportteri.

Parantolakaupunki Kirgisiaan

Frunze. — Kirgisian vuoristo alkaa muodostua koko Keski-Aasian ja Kasakstanin parantolakeskukseksi samaan tapaan kuin Kaukasia ja Krimi ovat Neuvostoliiton Euroopan-puoleisen osan keskus. Kirgisialla on mitä loistavimmat mahdollisuudet parantoloita silmälläpitäen. Tasavallan parantoloissa ja lepokodeissa voidaan hoitaa joka vuosi yli miljoona henkeä.

Kuuluisan Issyk-Kul-vuoristo-järven rannalle on syntymässä Keski-Aasian ensimmäinen kylpyläkaupunki, jossa on parhaillaan rakenteilla jo viides suuri parantola.

Suunnitteilla on pienten kylpyläkaupunkien rakentaminen Tshuiskin laaksoon, vuoristometsiin ym. Kukin tällainen kaupunki voi ottaa vastaan 5,500 henkeä.

Tutkimuksissa on todettu, että Kirgisiossa on lähes kaikki mineraalivesien lajit, joita maailman kylpylöissä käytetään, sekä parantavia lähteitä ja savilajeja.

Kravusta elokuva

Los Angeles. — Henry Millerin paljon kiistaa aiheuttanut kirja "Kravun kääntöpiiri" elokuvataan, ilmoittaa tuottaja Joseph Levine Los Angelesista.

Hän lisäsi elokuvan tulevan maksamaan 2 milj. dollaria ja kuvaus aloittaneen Pariisissa ensi kesänä.

Kirjan myynti on kielletty Los Angelesissa, ja eri puolille Yhdysvaltoja on käyty oikeudenkäyntejä kirjan kieltämiseksi sen väitetyn pornografian tähden.

Tämä kirja kiellettiin äskettäin Suomessa.

— Kulta on kuitenkin esimmäinen metalli, jonka ihminen otti käytäntöön. On löydetty 8.000 v. sitten valmistettuja kultakoruja.

Ruotsalaistuomarit:

Vuoden 1962 jääkiekkoilun todelliset loppukilpailut

Praha. — Tunnetut ruotsalaiset jääkiekkomiehet B. Garpendal ja C. Eriksson, jotka ovat joulukuun aikana olleet tuomareina eräässä Tshekkoslovakiassa pelatuissa merkittävissä arvo-otteluissa, toteavat Ceskoslovensky Sport-lehdelle antamassaan lausunnossa, että itseasiassa Tshekkoslovakia—Ruotsi maaottelu Prahassa (joka päättyi isäntien hyväksi 6—2 ja 6—4 oli viime vuoden alussa Colorado Springsissa pidettyjen MM-kisojen moraalinen loppuottelu. — Kuten tunnettua, Tshekkoslovakia ja Neuvostoliitto eivät matkustaneet MM-kisoihin, koska Itä-Saksan joukkue ei saanut sinne viisumia ja maailmnamestariksi kruunattiin Coloradossa Ruotsi.

TSHEKKOSLOVAKIA SUOSIKKI

Mielestäni Tshekkoslovakia on suurin suosikki tavoittelemaan vuoden 1963 MM.kruunua, sanoi Garpendal. Hänen kolleganssa Eriksson lisäsi kuitenkin: — Uskon, että kotikenttäetu tulee tasapainottamaan voimasuhteita niin, ettei Ruotsinkaan nykyistä maajoukkuetta voi jättää huomioonottamatta.

Jerome aikoo juosta vuoteen 1964 asti

Vancouver. — Harry Jerome, canadalainen pikaponkoja, ei voinut viettää joulua kotonaan, eikä voi todennäköisesti osallistua kilpailuihin ennen vuotta 1964.

Tämä nuori pikajuoksija toivoi pääsevänsä jouluksi raskaana olevan vaimonsa luo kotiin, mutta sairaalaviranomaiset päättivät pitää hänen jalkansa pingoitettuna vähän pitemmän aikaa.

"Me uskomme, että hän pääsee pois sairaalasta tammikuun puolivälin paikkeilla", sanoi urheiluvalmentaja John Minichiello. "Ollaan jo ehkä huhtikuussa ennen kuin hän pystyy kävelemään ilman kävelysauvoja. Se tarkoittaa, että hän ei voi juosta lainkaan vuonna 1963.

Mutta Minichiello sanoo Jeromen tavoitteena olevan varovainen harjoittelu ensi vuonna — ehkä syyskuusta alkaen — niin, että hän saa kuntonsa takaisin ja voi osallistua Tokion olympialaisiin vuonna 1964.

Jerome loukkaantui Perthissa, Australiassa, Britannian maailmanyhteisön kisojen 100 m. loppukilpailuissa niin pahoin, että hän joutui palaamaan kotiin ennen kisojen päättymistä.

Archyzeen parempi rata kuin Alma Atassa on

Neuvostoliitto on tällä hetkellä ehdottomasti maailman johtava pikaluistelumaa. Naisten kohdalla se on ollut selvää jo vuosia, mutta sama pitää paikkansa myös miesten kohdalla. Sitä todistavat parhaiten Robert Merkulovin Euroopan ja Victor Kositshkinin maailmanmestaruus viime vuodelta. Maailmanennätysluettelo puhuu niinikään selvää kieltä.

Aikaisempia vuosia noudattaen ovat Neuvostoliiton luistelijat valmentautuneet huolella tätä kautta varten. Edellä kerrotut mestarit sekä Evgeni Grishin ovat jo erinomaisessa fyysisessä kunnossa.

Neuvostoliiton luistelun Mekkana on pidetty viime vuosina korkealla vuoristossa sijaitsevaa Alma Atan rataa, mutta tälläisenkin se saa nähtävästi siirtyä toiselle sijalle Pohjois-Kaukaasiassa sijaitsevan Archyzeen on nimittäin rakenteilla suuri urheilukeskus, jonka jäärata tulee noin 1,900 metrin meren pinnan yläpuolelle. Se on hyvin suojattu myös tuulilta. Tämän johdosta saattaa tällä nousta joskus +15 asteeseen ja se vuoksi rata on tarkoitus suojata aurinkokatoksella, jotta kaikille osanottajille saataisiin samanlaiset kilpailuolosuhteet.

ME:T RIKOTAAN LÄHIAIKOINA

Neuvostoliiton päävalmentaja Konstantin Kudrjatsev on sitä mieltä, että maailmanennätykset korjataan aivan lähitulevaisuudessa. Ehkäpä tämä tapahtuu jo Karuizawassa pidettävien MM-luisteluiden jälkeen. Uusien ennätysmiesten nimissä ei valmentaja halunnut sanoa mitään, mutta kaikesta päätellen hän luottaa omiin holhotteihinsa. Erikoisesti Kositshkin kunto on tehnyt valmentajaan vakuuttavan vaikutuksen.

Johannesenin ja Shilkovin ennätykset pitemmillä matkoilla voivat varmimmin siirtyä historiaan edessä olevan luistelukauden aikana.

Vapauden levityskilpailun voittajat

Vapauden marraskuun levitysryntäyksessä uusien tilausten hankinnassa kilpailun voittivat eri sarjoissa seuraavat:

A-SARJASSA:	3 kk.	6 kk.	1 vk.	Yht.	Pist.
1. A. T. HILL, Port Arthur, Ont.	1	12	1	14	87
2. Jalmar Lehto, Port Arthur, Ont.	1		7	8	54
3. Juho Nissinen, Toronto, Ont.			2	2	24
B-SARJASSA:					
1. HELGA PIESANEN, Kirkland Lake, Ont.		3	3	6	54
2. Matti Saari, Vancouver, B. C.		2		2	24

Kolmannelle tilalle tulivat Otto Leinonen, Timmins, Ont., Manda Ranta ja Minnie Valnio, Vancouver, B. C., kaikilla yksi koko vuoden uusi tilaus ja 12 pistettä.

C-SARJASSA:	3 kk.	6 kk.	1 vk.	Yht.	Pist.
1. ALLI NORGARD, Nolalu, Ont.	1	1		2	18

Toiselle tilalle tulivat Aino Koski, Kapuskasing, Ont, John Saikkonen, Whitefish, Ont., Niko Piispanen ja Evert Mäenpää, Beaver Lake, Ont., Mary Nevala, Nipigon, Ont., Annie Heinonen, Geraldton, Ont. ja John Särkiniahti, Dinsmore, Sask., kaikki samalla tuloksella — 12 pistettä. Jokaiselle sarjan voittajalle annetaan $10.00 rahapalkinto.

Parhaiten kunnostautuneet paikkakunnat olivat seuraavat: Beaver Lake, josta hankittiin 4 uutta tilausta, tavoitteen ollessa yksi tilaus, joten tavoite tuli täytetyksi 400-prosenttisesti. Toiselle tilalle sijoittautui Port Arthur, tuloksella 23 uutta tilausta, tavoitteen ollessa 6 tilausta, joten tavoite tuli täytetyksi 383.3-prosenttisesti. Kolmannelle tilalle tuli Whitefish, tuloksella 3 uutta tilausta, tavoitteen ollessa 1 uusi tilaus — tavoite tuli täytetyksi 300-prosenttisesti.

Tulokset alueittain olivat seuraavat:

	Hankittu	Tavoite
Quebecin alue	1	6
Etelä-Ontarion alue	6	11
Pohjois-Ontarion alue	10	17
Keski-Ontarion alue	20	21
LÄNSI-ONTARION ALUE	30	22
Manitoban ja Sask. alue	1	9
Albertan alue	—	10
British Columbian alue	7	14
YHTEENSÄ	75	110

Ainoastaan Länsi-Ontarion alue täytti ja ylitti hankintatavoitteensa.

Monet kiitokset kaikille lehtemme asiamiehille ja naisille, jotka osallistuivat uusien tilausten hankintaan. — Vapauden konttori.

TORONTON KUULUMISIA

Toronto. — Wilbert Bohmin puhetilaisuus on Don-haalilla sunnuntaina, tammikuun 6 päivänä kello 4 ip. Wilbert on hiljattain palannut Euroopasta ja kertoo kokemuksistaan ja näkemyksistään matkan varrelta.

Don haalin lauantai-illan tanssit jatkuvat joka lauantai hyvällä soitolla.

* * *

Täällä kuoli pitkäaikainen Torontonin asukas Hilda Lius 60-vuotiaana, sairastettuaan pitemmän ajan.

Kenraali hengiltä

Santo Domingo, Dominikaaninen tasavalta. — Eräs kenraali iskettiin kuoliaaksi uskonnollisten fanaatikkojen ja sotilaiden ja poliisien välisessä mielenosoituksessa viime perjantaina, ilmoitti Dominikaanisen tasavallan armeijaministeriö.

Vetovoima eli Vetovaimo

Port Arthur. — Joulukuun 16 päivänä oli meillä tilaisuus nähdä pitkästä aikaa näytelmä osastomme näyttelijäin esittämänä. Mitä sen esitykseen tulee, oli se kohtalaisen hyvä, sekä yleisökannatuksen puolesta kerrassaan suurenmoinen sillä yleisöä oli saapunut runsaasti. Haali oli täysi viimeistä tilaa myöten.

Aikomukseni ei ole arvostella näytelmän esitystä, sillä se esitettiin mielestäni jotakuinkin kiitettävästi kun ottaa huomioon ne monet vaikeudet etenkin meidän pienellä näyttämöllämme jossa ei ole tilaa suurestikaan harjoitusaikana ja esitystilaisuudessa sitäkin vähemmän. Kun joudutaan muuttamaan kuusikin kertaa näyttämö erilaiseen asuun niin se ottaa aikaa ja aina ei yleisö satu huomioimaan niitä monia vaikeuksia ja siksi joku voi sanoa, että se oli "pitkäveteistä".

Näytelmän on kirjoittanut Hilja Valtonen, ja siihen on asetettu henkilöitä aika paljon, mutta siitäkin huolimatta on asetettu yhdelle henkilölle valtavan suuri tehtävä ja tätä osaa pelasi onnistuneesti Hazel Pudas. Osa oli vaativa ja melkein aina piti olla näyttämöllä, mutta Hazel loi todella tuosta osasta sen mitä kirjailija oli tarkoittanutkin. Vanhemmat naittivat nuoremman tyttärensä vasten tytön omaa tahtoa rikkaalle miehelle ja tyttö vanhemmilleen kuuliaisena meni avioliittoon miehen kanssa joka oli jo ehtinyt "helsaamaan" kylän kaikki tytöt, mukaanlukien tytönkin kaikki viisi sisarta. Hazel esitti tämän vaativan osan kerrassaan loistavasti.

Kuten jo alussa sanoin, en halua arvostella yksityisesti ketään, vaan sanon, että näytelmä mielestäni pelattiin aika vauhdikkaasti siitäkin huolimatta, että jouduttiin ottamaan aikaa kuliisien muutossa. Jos meillä olisi sellaiset pyörivät kuliisit ,jollaisia on suurissa teattereissa, niin silloin olisi ilo esittää näytelmiä, mutta kun tällaisilta seuranäyttämöiltä puuttuu tällaiset välineet, niin täytyy vain tyytyä siihen, että pidetään väliaikoja, juodaan kahvia ja taas mennään takaisin istumaan ja seuraamaan näytelmää.

Näytelmän ohjasi Martha Karkainen ja hän oli tehnyt hyvää työtä harjoitusten kanssa, sillä näytelmässä esiintyi useita ensikertalaisiakin, mutta täytyy antaa tunnustus niin ohjaajalle kuin esittäjällekin, että esitystä voidaan pitää hyvänä.

Nyt seuraavana saatanee nähdä taas jotakin muuta, sillä Iskulaiset kuulemma laittavat suuren näytelmän harjoituksen alle ja toivotaan heille hyvää onnea yrityksessään.

Onnellista uutta vuotta kaikille Vapauden lukijoille ja parhainta toimintatarmoa näyttelijöille sekä yleensä kaikille toimitsijoille.

T.S.N.

Uusi silta luhistui Costa Ricassa

San Jose, Costa Rica. — Viisitoista henkeä sai surmansa ja yli kaksikymmentä loukkaantui äskettäin rakennetun sillan luhistuessa viikko sitten keskiviikkona San Josen laitaosassa, Costa Ricassa.

Insinöörit ja työntekijät olivat juuri viimeistelemässä sillan rakennustöitä, kun se äkkiä romahti niin nopeasti, että ainoastaan jotkut sillalla olleista työntekijöistä pääsivät turvaan.

Kuolonuhrien lukumäärän arvellaan nousevan, koska monien loukkaantuneiden tila on vakava.

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
695 BAYVIEW AVENUE
(Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

GLEN-MAR
Beauty Salon
76 A Marlee Ave., Toronto, Ont.
(Glencairn kulmassa)
Puhelin 782-9887
Teen huolella kaikkea kampausalaan kuuluvaa työtä
TERTTU COLE (Jokela)

BEVERLEY STEAMBATH
127 BEVERLEY ST., TORONTO
PUHELIN EM. 4-9997
On nyt avoinna miehille ja naisille joka päivä, paitsi maanantaina.
AUKIOLOAJAT:
Tiistaista perjant. 2—11 ill.
Lauantaina 10 ap. — 12 yöllä
Sunnuntaina 7 ap. — 2 ip.

Kiinteistövälittäjä ROLF HEYNO
(REAL ESTATE BROKER)
CH 1-4550
Kaikissa kiinteistöasioissa voitte kääntyä luottamuksella puoleeni
PUHELIN CH 1-4550 Toronto, Ontario

MATKAPALVELU
Suomeen, Tanskaan, Norjaan ja Ruotsiin
Täydellisiä tietoja ja paikkatilausta haluttaessa käykää, soittakaa tai kirjoittakaa:
O. K. JOHNSON & CO. LIMITED
197 Hay St. EM 6-9488 Toronto 2, Ont.
181 Dunlop E. PA 6-4525 Barrie, Ont.

KUULUISIA SKANDINAVIALAISIA
JUOMIA
POMAGNE, SOCKER DRICKA, CITRON VAND JA ORANGE
Nyt myytävänä useimmissa skandinaavialaisissa ja virolaisissa kaupoissa Torontossa
Scandinavian Beverages Co.
Kotiinajoa varten soittakaa 447-8744.

SUOMALAINEN LEIPOMO
Valmistaa ruoka- ja kahvileipää, korppuja, leivonnaisia y.m. leipomoalaan kuuluvia.
ERIKOISKAKKUJA TILAUKSESTA
PARKWAY BAKERS
Ake Saarinen, konditori
290 Queen St. W. Puhelin EM 3-7676 Toronto 2-B, Ont.

Onnellista uutta vuotta kaikille!
JURKU
Toronto, Ont.

Joseph P. Thompson
(1957) LTD.
HAUTAUSTOIMISTO
132 Carlton St., Toronto, Ontario
(Ainoa osoitteemme)
R. DAVISON, johtaja
WA. 1-3971 — WA. 1-1783

Ilomäki Bros.
Monument Co.
Huolella valmistaa kaikkia kivityöalaan kuuluvia töitä.
Puhelin WA. 2-4469
506 Brunswick Ave., Toronto, Ont.

PELASTUKSEN
evankeliumia julistetaan Siion Rukoushuoneella sunnuntaisin klo 7 ip. ja keskiviikkoisin klo 7.30 ip.
SIION RUKOUSHUONE
122 Powell St., Vancouver, B.C.
TERVETULOA!

WILLIAMS & PRICE
Asianajajat - Lakimiehet
Notariot
62 Government Rd. W.
Kirkland Lake Ontario

RAKENNUSKAUSI ALKANUT!
Meiltä saatte kaikenlaisia rakennustarpeita.
THUNDER BAY LUMBER CO.
(FORT WILLIAM) LTD.
HENKILOKUNNAN OMISTAMA
HENKILOKUNNAN JOHTAMA
"Kuuluisa palvelustaan"
Puh. 3-7469
516 Simpson St. Fort William

LEO'S B/A SERVICE
Kunnostetaan kaikenmallisia autoja. B/A autorenkaita ja välineitä
Puhelin 4-8231
Cumberland ja Munro kat. kulm.
Port Arthur Ontario

Kaikkea rautakauppa-alaan kuuluvaa tavaraa
LANGILA
HARDWARE LTD.
PUHELIN DI 4-3508
215 Van Norman St.
Port Arthur, Ontario

Milloin hyvänsä tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

UUSI KIRJALÄHETYS SAAPUNUT!
Valitkaa itsellenne loma-ajan lukemista!
Elizabeth Taylor:
NUKKUVA KAUNOTAR
275 SIVUA HINTA SID. $2.00
Nukkuva kaunotar — sadun prinsessa Ruusunen — auto-onnettomuudessa kauneutensa menettänyt Emily, jolle kirurgi on lahjoittanut uudet kasvot.
Elizabeth Taylor:
PITKÄ KESÄ
251 SIVUA HINTA SID. $3.50
kertoo Lontoon lähellä asuvan englantilaisperheen elämästä. Päähenkilöitä ovat Kate Heron, hänen aikuinen poikansa Tom, koulua käyvä tyttärensä Lou ja toinen aviomiehensä Dermot — miellyttävä tyhjäntoimittaja, joka ei kuitenkaan ole rahan takia mennyt naimisiin itseään vanhemman rikkaan lesken kanssa. Kate ja Dermot rakastavat todella toisiaan.
Nigel Balchin:
TIE METSÄN HALKI
335 SIVUA HINTA SID. $2.25
Romaanin päähenkilönä on menestyvä liikemies James Manning ja tapahtumien lähtökohtana auto-onnettomuus: tuntematon vaunu ajaa maantiellä kuoliaaksi miehen. Tästä kertomus alkaa tunkeutua yhä syvemmälle Manningien avioliiton ristiriitoihin paljastaen henkilöittensä käyttäytymisessä ja sielunelämässä ennen aavistamattomia seikkoja.
Eeva Joenpelto:
KIPINÖIVÄT VUODET
297 SIVUA HINTA SID. $3.50
Romaani on ennen kaikkea vanhojen ja vanhentuvien naisten merkillisen syvälle menevä romaani.
Richard Gordon:
LÄÄKÄRI LIEMESSÄ
226 SIVUA HINTA SID. $2.50
Virkistävä vitamiinipilleri väsymykseen ja tilapäiseen ärtymykseen.
Kamala Markandaya:
KIRJURI JA HÄNEN VAIMONSA
221 SIVUA HINTA SID. $2.60
Kirjuri Dandekarin elämä on suistunut tavanomaiselta radaltaan. Ennen mitä mallikelpoisin aviovaimo, hänen hiljainen ja turvallinen Sarojininsa, poistuu päivittäin kotoa salaperäisille retkille ja keksii puolustuksekseen pikku valheita.
Lähettäkää tilauksenne osoitteella:
Vapaus Publishing Co. Ltd.
P.O. BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

Hyvä kysyntä turkisnahoille

Minulla on tilauksia kaikille turkisnahoille. Saadaksenne parhaat hinnat, lähettäkää tai tuokaa turkiksenne minulle.

Lähettäkää tai tuokaa

JACK LEVE
RAW FURS
Puhelimet OS 5-5431 — OS 3-1904
254 LARCH ST. SUDBURY

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. Puh. OS. 3-1590
Rautatien vieressä Sudbury

COAL & FUEL OIL

ÖLJYÄ JA KOLIA

Nyt voitte ostaa laatupolttoaineita vähittäismaksulla . . . Automaattinen öljypalvelumme huolehtii öljysäiliönne täyttämisestä.

Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat

DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin OS. 5-5647
177 KATHLEEN ST. WEST SUDBURY

COCK O' THE NORTH
MAITOKARJAN REHUSEOKSET TALOUDELLISIMPIA JA TEHOKKAIMPIA

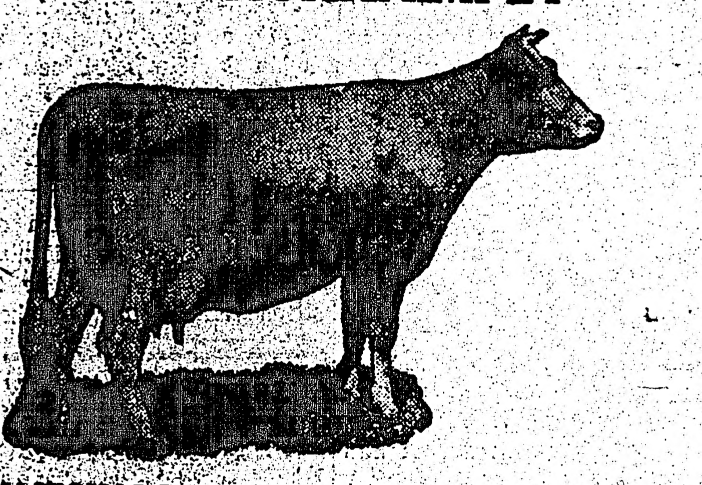

16% MAITOKARJAN REHUSEOS, melassin kera on suosittu kautta Sudburyn alueen tehokkuutensa vuoksi.

100 PAUNAA — $4.00

"SUPPLEMENT"- JA KONSENTRAATTISEOKSEMME valmistetaan siten, että voitte käyttää omaa viljaanne niiden kanssa saadaksenne TASAPUOLISIA REHUSEOKSIA halvemmalla. Mielihyvällä annamme teille yksityiskohtaisen selostuksen niiden käytöstä.

24% maitokarjan "supplement" melassin kera **4.20**

32% maitokarjan konsentraatti melassin kera **4.55**

SUOMALAINEN PALVELU

Edward Grain LTD.

YSTÄVÄLLINEN JA AVULIAS PALVELUS

COCK O' THE NORTH FEEDS

SUOSITTUJA REHUSEOKSIA
VILJAA JA SUOLAA
Sisäkukkien kasvatusaineita
PUHELIN OS. 5-6421
66 ELM ST. WEST SUDBURY

NYT ON SAATAVANA KIRJAKAUPASTAMME

VÄINÖ LINNAN SUURROMAANIN

'Täällä Pohjantähden alla'

III OSA

544 sivua -- Hinta sid. $4.00

★ Väinö Linnan suurromaanin viimeisen osan aiheena ovat ne vaiheet, joita täällä Pohjantähden alla on koettu itsenäisyytemme aikana. Kuvaus alkaa 20-luvun alusta ja jatkuu vuoden 1950 tienoille. Varttuneempi lukijapolvi katselee kirjan sivuilta silmästä silmään omaa itseään, hymyilee nuoruudenkuvalleen tai pahastuu, mutta ei voi olla myöntämättä, että se on näköinen. Nuoremmille avautuu ennen tuntemattomia näkymiä lähimenneisyyteen.

Draaman aineksia on riittämiin. Niitä tarjoaa jo Pentinkulman itsenäistyneiden torppien jokapäiväinen elämä, joka "on joskus huonoo jos sitten taas pikkusen parempaakin". Niitä tarjoavat historialliset tapahtumat, ennen kaikkea lapuanliikkeen kiihkokausi ja molemmat sotamme. Kolmas osa liittyy "Tuntemattomaan sotilaaseen" sikäli, että sen loppuosassa tarkastellaan sota-ajan tapahtumia kotirintaman näkökulmasta.

Väinö Linna käyttää loppuun saakka nerokkaasti mahtavimpia aseitaan: sovittavaa tai karkeaa tai hirtehistä huumoria, entisestäänkin syventynyttä ihmiskuvausta, suoraan kansan suusta siepattua puhetta. Hän saa lukijan itkemään, nauramaan ja ajattelemaan. "Täällä Pohjantähden alla" on taideteos. Sittenkin se kertoo Suomen kansan elämästä enemmän kuin kymmenet historiateokset yhteensä.

Tilatkaa ja lukekaa tämä Väinö Linnan suurromaanin viimeisin osa!

Nyt on saatavana VÄINÖ LINNAN SUURROMAANIN

"TÄÄLLÄ POHJANTÄHDEN ALLA"

KAIKKI OSAT — I, II JA III OSA — YHT. SID. $11.00

tai erikseen ostettuna $4.00 kukin osa. Ostakaa koko teos, niin säästätte $1.00 sen hinnassa.

Tehkää tilauksenne nopeasti, osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED
P. O. Box 69 Sudbury, Ontario

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Orkesterin harjoitukset pidetään Finnish haalilla maanantaina, kello 7.30 illalla. Nyt on myös erittäin sopiva hetki uusille soittajille tulla mukaan, sillä orkesteri ryhtyy harjoittelemaan uusia kappaleita. Kaikki uudet soittajat ovat lämpimästi tervetulleita, sanovat vanhat jäsenet.

Finnish haalin suomenkielinen kirjasto on lukuhaluisen yleisön käytettävissä aina keskiviikkoisin, kello 7—8 illalla.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

CSJn vuosikokousta valmistava kokous on Finnish haalilla sunnuntaina, tammik. 13 pnä kello 2 ip.

Alertsin jäsenkokous Finnish haalilla torstaina, tammik. 10 pnä kello 7.30 illalla.

Sävel kuoron vakituiset harjoitukset alkavat uudelleen pienen joululoman jälkeen keskiviikkona, tammik. 9 pnä kello 7.30 illalla. Myös uudet laulajat ovat lämpimästi tervetulleita.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjasta; lähetti 33 pakettia

Lauri Niininen, CPR:n "lankakängistä" on lahjoittanut $3.00 sairashuoltotyön hyväksi, CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitea kiittää tästä lahjasta.

Vastauksena lehtemme tiedusteluun, sairashuoltokomitean rahastonhoitaja mrs. Impi Tommila sanoi eilen, että komitea lähetti potilaille ja hoidokeille kaikkiaan 33 joulupakettia. Sen lisäksi muistettiin Sudburyn sairaaloissa olleita kaikkia kansalaisiamme myös pikkuviemisillä. Paikallisen vanhainkotiin, jossa on 20 kansalaistamme, vietiin 20 joulupakettia, keuhkotautiparantolaan, missä on 3 kansalaistamme, vietiin 3 pakettia, paikallisille "kotipotilaille' vietiin 5 pakettia ja ulkopuolisiin sairaaloihin lähetettiin saatujen osoitteiden perusteella 5 pakettia.

Alavon Sauna
AVOINNA
TORST., PERJANT., LAUANT.
klo 1—10.30 ip.
PUHELIN OS 5-7613
341 ANTWERP AVE. SUDBURY

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN OS. 4-4092
52 Elm St. East Sudbury

LOCKERBY BARBER SHOP
Avoinna 8 ap.—6 ip. arkipäivinä, paitsi keskiviikkoisin suljettu.
1535 Paris St. Sudbury, Ont.
Entisessä postikonttorirakennuksessa

"Pitkäjärveläisillä" kokous sunnuntaina

Long Lake. — Ottakaapas taas huomioonne osastomme jäsenet ja jäseniksi aikovat, että tavallinen sunnuntaikokouksemme on sunnuntaina, tammikuun 6 pnä, kello 1 päivällä, mrs. Ida Tuokon kodissa.

On paljon tärkeitä asioita ja kun se on tavallaan vielä vuosikokous, niin kaikkien jäsenten pitäisi saapua.

Kyllä oli lumista ja kylmää viime vuoden loppu. Ei ole ehtinyt muuta tehdä kun lunta luoda. Mutta keväässeen päin ollaan kuitenkin menossa. Päivät alkavat pidentyä vaikka pakkanen kuinka paukkuisi.

Täydellistä rauhan ja ilon vuotta toivotan kaikille, mutta erikoisesti Vapauden perhekunnalle — Riikka.

Henry Mäki kuoli viime sunnuntaina

Yli kolmekymmentä vuotta Sudburyn seudulla asunut Henry Mäki kuoli pitkäaikaisen sairauden murtamana Sudburyn Memorial sairaalassa kello kymmenen aikaan sunnuntaiaamuna. Mäki oli tällä kertaa noin puolentoista viikkoa sairaalassa.

Henry Mäki oli syntynyt Teiskossa Suomessa maaliskuun 3 p. 1901. Hän oli siis kuollessaan 61 vuoden, 8 kuukauden ja 28 päivän ikäinen.

Hän tuli Helsingistä Sudburyn alueelle vuonna 1924. Hän asui 30-luvun nälkävuosina Long Laken ja Red Deer Laken seuduilla ja oli toisen maailmansodan aikana rakennusmiehenä Sarniassa. Näitä poikkeustapauksia lukuunottamatta, hän eli nämä vuodet Sudburyssa, pitäen vuosikausia suutarinliikettä.

Suremaan jäi lähinnä poikansa Aarne perheineen ja 3 lasten lasta 2 siskoa ja 1 veli Suomessa sekä muita sukulaisia täällä Canadassa ja Suomessa.

Mäki haudataan tänään, torstaina, Lougheedin hautaustoimistosta, kello 11 aamupäivällä.

Hjalmar Hamer kuoli maanantaina

Tunnettu Sudburylainen kansalaiseme, Hjalmar Hamer kuoli maanantai iltana joulukuun 31 päivänä, Floridassa. Hän oli kuollessaan seitsemännelläkymmenellä ikävuodella. Suremaan jäi lähinnä poikansa Eino Hamer vaimoineen Long Lakella ja heidän kaksi poikaansa sekä suuri ystävä- ja tuttavapiiri.

Hamerin ruumis tuodaan Sudburyyn ja hänet haudataan Jackson & Barnard hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan tiistaina, tammikuun 8 päivänä, kello 1.30 ip.

Rakennusalalla ennätys pääoman sijoituksessa

Sudburyn kaupungissa annettiin viime vuoden aikana rakennuslupia, joiden perusteella on rakennettu tai rakennetaan $81,271,499 arvosta erilaisia rakennuksia. Se oli kaikkien aikojen ennätys Sudburyssa — $6,235,452 suurempi kuin edellisenä vuonna, jolloin kaupungissa rakennettujen talojen yhteisarvoksi määriteltiin $12,036,047.

Kaupungin rakennustarkastaja L. Henneberry sanoo merkkien viittaavan siihen, että nyt alkaneen vuoden aikana kaupungin rakennusalalla rikotaan viimevuotinen ennätys.

Kaksinkertainen normaalimäärä lunta joulukuussa

Joulukuussa saatiin Sudburyn seudulla enemmän lunta kuin milloinkaan ennen lukuunottamatta vuoden 1937 ennätysmäärää, jolloin tuli lunta 52.3 tuumaa. Viime joulukuun yhteismäärä oli 28.6 tuumaa, miltei kaksi kertaa normaalimäärä.

Kylmin joulukuun päivä oli maanantaina, (31 pnä) jota vastaisena yönä elohopea laski 22 asteeseen alapuolelle nollan (F). Lämmin joulukuun päivä oli toinen päivä, jolloin elohopea nousi 48 asteeseen yläpuolelle.

Bell Parkin hiihtopaikka kunnostuu

Kaupungin ajanvietetoiminnan johtaja George Kormos on tiedoittanut, että Bell puiston hiihtohinausvälineet tulivat toimintakuntoon niin että ne ovat käynnissä tulevan viikonvaihteen aikana.

Bell puiston hiihtomäessä ei ollut hinausnostovälineitä joulu- ja uudenvuoden pyhinä. Mutta niiden pitäisi tulla käyntiin jo perjantai-iltana. Barry Downe mäen hinausvälineet olivat käynnissä jo viikonvaihteen pyhien aikana.

Pastori diskriminaation kohteeksi joutuneen opettajan puolella

(Jatkoa sivulta 1)

nipegin koululautakunnan taholta."

Koululautakunnan oli määrä päättää eilen illalla josko mr. Orlikow tulee säilyttämään stipendin tai ei. Neljän asiasta kiinnostuneen noin 100 henkilöä käsittävän joukon puhemiehet ilmoittivat saapuvansa koululautakunnan kokoukseen kannattamaan, jotta stipendi annettaisiin mr. Orlikowlle.

Tri Mooren ehdotuksen oli allekirjoittanut kaksi roomalais-katolisen kirkon pappia O. J. McInerey ja K. W. Chittick.

Tapaus on herättänyt huomattavaa kohua niissä piireissä, jotka huomioivat, että Canadan kommunistipuolue on täysin laillinen poliittinen puolue.

Yhdysvallat suunnittelee lisää painostusta

(Jatkoa sivulta 1)

Moskovan ja Pekingin suhteiden ja Kiinan maatalouskysymyksien yhteydessä oli tapahtunut kommunismin edistymisen hidastumista vaikka yleisesti ollaankin sitä mieltä, että kommunismi on saavuttanut suurta edistymistä, jota on todistamassa Neuvostoliiton suuret saavutukset avaruudessa ja Kiinan "suuri hyppy eteenpäin".

4. Neuvostoliiton "länsimaistuminen" — Tunnustaen neuvostoliittolaisten elintason kohoavan Kennedy ennustaa, että tulee tapahtumaan "pehmenemistä" Moskovan "kovassa suhtautumisessa" ja että pitemmän päälle sillä tulee olemaan tärkeitä yhteyksiä Länsi-Eurooppaan.

5. Ulkomaille annettava apu — Presidentti on halukas saamaan tietoonsa josko ulkomaille annettava apu lisää kansallista turvallisuutta. Hän on sitä mieltä, että Yhdysvaltain kansalle on korostettu liian suuressa määrässä sitä, että olisi autettava vähempiosaisia kansoja ja että sen sijaan olisi korostettava kansallisen turvallisuuden säilyttämisen merkitystä.

Hiihtojoukko joutui lumivyörymään

Field, B. C. — Yksi hiihtäjä kuoli ja muut loukkaantuivat lievemmin kun 14 hiihtäjää British Columbian yliopistolta joutui lumivyörymään lähellä tätä Kalliovuorten kylää viikon alussa.

Kuollut on vancouverilainen Jean Sharp.

Noel Coward: — Kun ajattelee, että ihmiskunnan onnettomuudet alkoivat omenasta, on edesvastuutonta mainostaa hedelmien syöntiä.

KUOLLUT

Hjalmar Hamer

kuoli Lake Worthissa, maanantaiaamuna, joulukuun 31 päivänä 1962, ollessaan 70 ikävuodellaan. Hän oli edesmenneen Marie Kankaan puoliso.

Lähinnä suremaan jäi poikansa Eino Long Lakella, kaksi lastenlasta, Raymond ja Stanley, Long Lakella.

Vainaja tuodaan Sudburyyn ja tulee lepäämään Jackson & Barnard hautaustoimistossa, 233 Larch Street, puolesta päivästä maanantaina. Hautajaiset toimitetaan kappelista, tiistaina kello 1.30 iltapäivällä, Park Lawn hautausmaahan.

Naisten maailmankokous Moskovassa 24-29.6. - 63

Naisten Kansainvälisen Demokraattisen Liiton neuvoston kokouksessa Berliinissä joulukuun 7—11. pnä pohdittiin valmistautumista Moskovassa ensi kesäkuun 24—29. pnä pidettävään naisten maailmankongressiin. Neuvoston kokous hyväksyi yksimielisesti liiton puheenjohtajan Eugene Cottonin kaikille maailman naisille esittämän kutsun osallistua maailmankongressiin. Päätöksen mukaan kokoukseen kutsutan edustajia muistakin kuin NKDL:oon kuuluvista naisjärjestöistä sekä yksityisiä henkilöitä, joita kiinnostavat naisten, lasten ja perheiden asemaan liittyvät yhteiskunnalliset ongelmat.

Suomen Naisten Demokraattisen Liiton edustajana kokoukseen osallistui sihteeri Rakel Matvejeff.

Neuvosto hyväksyi maailmankongressin työohjelman viisi alustusta, jotka käsittelevät toimintaa rauhan ja yleisen aseistariisunnan puolesta sekä naisten ja perheiden taloudellisen ja sosiaalisen aseman parantamiseen ja erityisesti naisten yhteistoiminnan kehittämiseen liittyviä ongelmia.

Erittäin laaja keskustelu kokouksessa käytiin parhaillan valmisteilla olevasta kansainvälisen liiton ohjelmasta, jonka luonnos lähetetään kaikille kansallisille liitoille yksityiskohtaista käsittelyä varten.

Algerian naisliitto hyväksyttiin kokouksessa NKDL:n jäseneksi.

Maisteri Mirjam Vire-Tuominen esitti kokouksessa maailman rauhanneuvoston tervehdyksen, jossa annettiin tunnustus NKDLn ja sen jäsenjärjestöjen rauhan ja yleisen aseistariisunnan puolesta käymälle toiminnalle sekä toivotettiin menestystä naisten maailmankongressin valmisteluille.

"Miss Maailma" tittelin omaava hollantitar, Rina Lodders nähdään tässä hiihtoasussa: hiihtohousuissa ja koreaksi kudotussa villatakissa. Suksien pitäisi luistaa hyvin mäkirinnettä alas tällaisessa asussa.

— TNS kuva.

Bob Hope: — Minä tietenkin säädän perheessäni kaikki lait, mutta luonnollisesti otan huomioon vaimoni tekemät muutosehdotukset.

KUOLLUT

rakkaamme

Johanna Karoliina Heinonen
(o.s. EKLUND)

nukkui kuolon uneen Sudburyn General-sairaalassa marraskuun 13 pnä 1962 ja haudattiin hiljaisuudessa Park Lawn hautausmaahan Sudburyssa marraskuun 16 pnä.

Hän oli syntynyt Tampereella, Suomessa, syyskuun 19 pnä 1872.

Hän poissa on, mutt' elää
kuitenkin,
tuhansin sitein meihin
liittyen.
Jäi sydämiin ja koteihimme
kaiku askelten rakkaiden.

Puoliso, lapset, lastenlapset ja lastenlastenlapset.

Syntynyt

TERVE TYTTÖ

Joulukuun 22 p. 1962.

AINO JA ERIC MÄNNISTÖ

34 Bellbrook Rd.
Agincourt, Ont.

SKANDINAAVIALAISTEN

KESKITALVEN JUHLA

järjestää

SCANDINAVIAN CENTRAL COMMITTEE

ja siihen kuuluvat järjestöt

PENDER AUDITORIUMISSA
339 West Pender St., Vancouver, B.C.

PERJANTAINA, HELMIKUUN 8 PNÄ
Ohjelma klo 8—10 ip. — Tanssit klo 10—1 yöllä.

HYVÄ OHJELMA — HAUSKAA KAIKILLE

Sisäänpääsy $1.00 KAIKKI TERVETULLEITA!

SUOMALAINEN APTEEKKI

Meillä on aina varastossa seuraavia rohdoslääkkeitä

Anistipat	65c, 1.25 & 2.25
Astma-pullolääke	2.00 & 3.00
Astma-kapselit	25-2.50, 50-4.50
B-vitamiinikapselit	1.50
C-vitamiinikapselit	1.50
Diana-tipat	2.50
Ekseema-salva 1 uns.	1.00
2 uns.	1.75
Eurooppalaiset kuumelasit	1.49
Flu- ja kylmyyden pillerit	1.25
Hoffman-tipat	50c, 1.00 & 2.00
Hermolääke	1.50 & 2.75
Hotapulveria	12-1.25 — 24-2.25
Harmaasalva	50c
Jodisalva 1 uns. 75c, 2 uns.	1.25
Jotkaalisuola 2 uns.	1.00
4 uns.	1.75
Kihomatolääke lapsille ja aikuisille	1.75
Kihomatolääke uusi yhden satsin	pullo 3.75
Kolikkitipat	65c, 1.25 & 2.25
Kamferttisprii	50c, 1.00 & 2.00
Karin erikoisformulan vatsalääke kaasulle ja suolille 16 uns.	2.50
Kylmyyden tipat	1.00 & 2.00
Kalkkimaitopillerit	100-90c, 200-1.75
Kalkkimaitopulverit ½ p.	1.35
1 pauna	2.50
Korvavahan puhdistustipat	2.00
Lapamatokapselit	3.75
Lasten kuumelääke	2.60
Lyijyvesi	75c
Mikstuura	65c. 1.25 & 2.25
Mentholi- ja kamferttisalva	75c
Munuais- ja selkäkipulääke, pullo	1.50 & 2.50
Munuais- ja virtsarakkokatarrilääke, pullo	1.50 & 2.50
Munuaispillerit 59c, parhaat	1.49
Mustajuuri, 1 pauna	2.25
Nevea kasvokerma	1.33
4711 Tosca yö- ja päiväkasvokerma	1.20
"Pure" Silvikrin hiusvoide	5.00
Päänsärkypulveria (suomalainen resepti)	tus. 90c—2 tus. 1.65
Paras hilseshampoo	1.75
Peräpukamasalva	1.50
Parhaita peräpukamapuikkoja, laat.	1.75
Riikabalsami	1.00 & 2.00
Reumatismi- ja hermokipu- ja särkykapselit	30-2.00, 60-3.50
Reumatismilääke p.	2.00 & 3.00
Reumatismisalva 1 uns.	1.00
2 uns.	1.75
Reumatismilinimentti	75c & 1.25
Rautaviini	1.25
Ruokahalulääke	1.00 & 1.50
Rautapillerit	100-1.25
Rauta- ja maksakapselit	50-2.49
Sydänvahvistustipat	75c & 1.50
Syyhysalva, 1 uns. 75c, 2 uns.	1.25
Sinkkisalva	50c & 1.00
Salisylaati-pillerit	1.00-1.50
Salisylaatipulverit 8 uns.	1.25
1 p.	2.00
Suolahappokapselit	50-1.50, 100-2.50
Selänkipuvöitä, keskik., isoja	6.95
Suojasalva, purkki	1.25
Uusia tupakanpolton ehkäisypillereitä. — 100	1.50
Valkosipuli- (Garlic) pillerit 50 — 1.75; 100 —	3.00
Vatsapulverit	90c & 1.89
Vatsalääke ruoansulatushäiriöille, pullo	1.50 & 2.00
Verenpuhdistuslääke 8 uns.	1.50
Vahvat selänkipulaastarit	1.39
Varmuusesineitä, tus.	1.80, 3 tus. 4.80. Paremmat tus. 3.75

POSTITILAUKSET TÄYTETÄÄN HUOLELLA JA NOPEASTI

Postimaksut: 1 pauna 15c. 3 p. 30c. 5 p. 45c. ynnä 3% Ont. myyntivero Ont. tilauksista

Kari Pharmacy
PUHELIN OS 5-6572
187 Kathleen St. W. Sudbury

JACKSON & BARNARD
UUSI HAUTAUSTOIMISTO
Puhelin OS. 3-3611
233 Larch Street Sudbury, Ontario
Hautauksia alhaisilla hinnoilla — Huolellinen palvelus

A. J. RICHMONDIN *tammikuun*

TURKISMYYNTI

ON TÄYDESSÄ VAUHDISSA! TÄSSÄ MAINITAAN MUUTAMIA SUDBURYN PARHAIMPIA TAMMIKUUN TURKISARVOJA

26 AINOASTAAN!
PERSIANLAMMAS-
turkkeja, harmaita ja mustaksi värjättyjä . . . tavall. $398 saakka
$194

14 AINOASTAAN! (värjättyjä)
Biisami ja "Mouton"
(prosessoitu lammas-vesikko koristus) . . . tavall. $279 saakka
$134

7 AINOASTAAN!
"CHINA MINK"
(värjättyjä) . . . tavall. $329 saakka
$194

9 AINOASTAAN! CANADALAISIA
MAJAVA-
turkkeja . . . tavall. $798 saakka
$486

28 AINOASTAAN!
PERSIANLAMMAS-
turkkeja, harmaita ja mustiksi värjättyjä, vesikonnahkakoristus . . . tavall. $798 saakka
$388

14 AINOASTAAN!
Biisamin keskiselkänahasta
(värjätty) . . . tavall. $498 saakka
$291

Muu varasto alennettu 30%—50%
sisältäen vesikon, Alaskan hylkeen, saukon, Persian lampaan ym.
KÄYTTÄKÄÄ LUOTTOANNE —
2 vuoteen saakka maksuaikaa!

A. J. RICHMOND FURS
LIMITED
91 Durham St. S. Puh. OS 4-0786 Sudbury